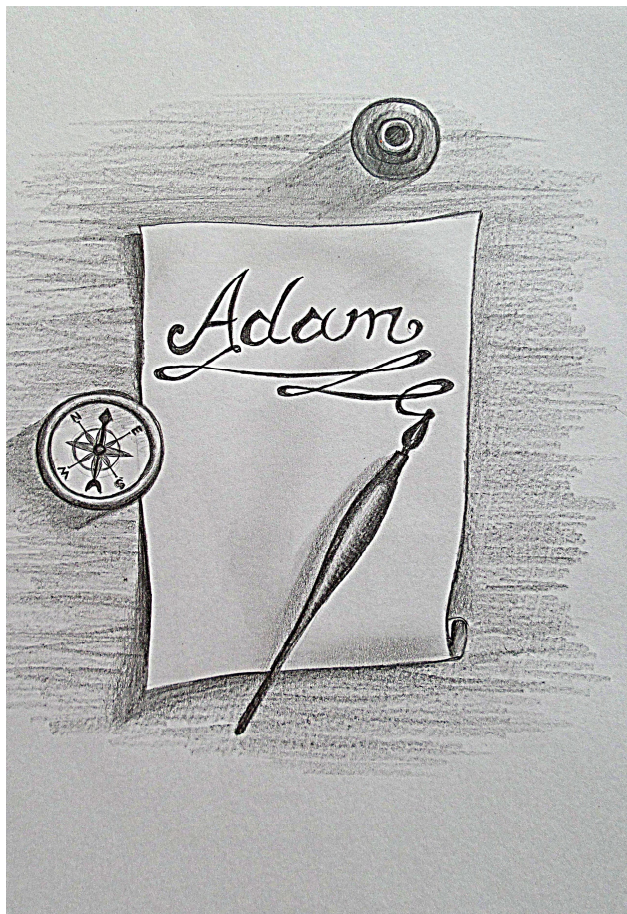

Pavol Pribela

Adam

Nakladateľstvo: Michel Angelo

Ilustrácie:

Lucia Príbelová 2015 ®

Pavol Pribela

Adam

Obálku navrhla Lucia Pribelová

Grafická úprava Pavol Pribela

*Vydalo Tlačiareň MICHELANGELO s.r.o., Nitra
v roku 2015*

Prvé vydanie

ISBN 978-80-971982-2-0

Venovanie:

Táto kniha je venovaná skvelej mladej žene, ktorá dávala ľuďom viac ako nádej. Rozdávala svoje srdce a najkrajší úsmev na tomto svete.

*Česť Tvojej pamiatke Mirka
Nováková*

Postavy v tomto románe sú vymyslené a prípadná zhoda s ľuďmi rovnakého mena je čisto náhodná.

Príbeh je fikciou. Je možné, že sa v minulosti podobné osudy a príbehy napísali krokmi ľudí, ale autor vychádzal čisto z podkladov svojej fantázie, mapových a historických encyklopédií.

Autor Pavol „Cook“ Pribela

Predslov

Trpké sú osudy ľudí a len málokedy víťazí ich šťastie, či láska. Nie, v tomto príbehu nebudem písať o nádherných zážitkoch alebo naplnených srdciach, lež o bezpodmienečnej a bezhraničnej realite. Tá je základom všetkého žitia a súbežne s ňou necvála nik iný ako

„PÁN ČAS“

I. Kapitola Plavčík Adam

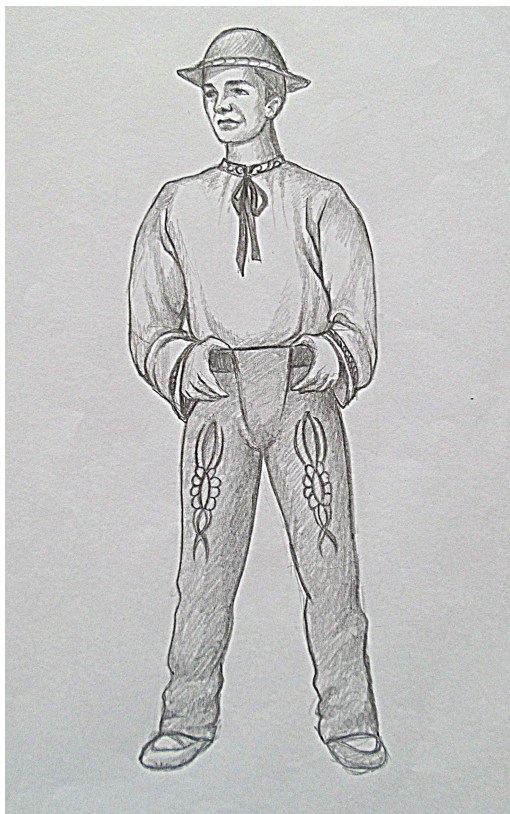
Začal sa písať Bohom požehnaný rok tisíc osemsto dvadsať šesť a ľudia na Slovensku už dávno zabudli, že v histórii dejín mali i ony svoje miesto, i keď len na zdanlivo krátky moment. Krutá vláda Uhorská trápila poddanstvo čím ďalej, tým viac. Najhoršie na tom všetkom bolo, že nik nebol dostatočne silný, aby sa im dokázal postaviť na odpor. Pre ešte väčšiu bolesť slovenskému ľudu nepriala ani matka príroda.

*To málo čo sa urodilo zničili nebeské
búrky. A tak hlad, krutosť
a bezprávie podkuté politikou cirkvi,
ničilo každú nádej pre zrod krajších
dní.*

„Adam! Kde si Adam?! Pod' ku
sviniam. Treba im dať nažrať.“ To
stará mať zvoláva každé ráno
sedmospáča Adama, ktorého všetci
nevolajú inak ako Plavčíkom od
Gýmeša. Tento kraj je vychýrený
svojimi gaštanmi, krásnym kaštieľom
a hradom, ktorý je postavený na
kopci Dúň. Celé okolie je ako z
rozprávky. Polia na ktorých sa derú
mozole statočných slovanských rúk,
sú preťaté bystrinkami. Neďaleká
„susedka“- obec Neverice, je maličká.

*I tak tam majú kaštieľ a na potoku
Drevenica sa točí prenádherný vodný
mlyn. Jeden z najkrajších v širokom
okolí. Tento kraj prináša ľuďom veľa
radosti, ako z dobrej úrody, tak i z
množstva zvierat, ktoré žijú v tak
krásnom prostredí. Radosť sa narodiť
na takom mieste vo svete.*

*Adam má štrnásť rokov a výšku také
dve siahly vrieč múky postavených na
seba. Na tele samý sval, oči čierne
ani havran, vlasy podobné sadzi, ale
srdce nežnejšie než lupen
margarátky. Ako správne chlapča,
i on rád sedáva pri miestnom rybníku
a stále niečo vymýšľa. Jeho najlepší
kamarát je Gejza z Lédecsu. Adamko
má veľkú rodinu, ako je veď zvykom.
Z celej perepúte je druhý najstarší,
len Dorka je o dva roky staršia.*

Plavčík Adam

*Pravda, ona už žije so svojim
manželom, Imrom Báčim
v Nevericiach. Pracuje ako slúžka
v tamojšom kaštieli. Ešte má dvoch
bratov. Tomáša a Paľka. A tri sestry.
Jarmilku, tá má šesť, deväťročnú
Kristínku a o rok mladšiu Veronku.
Maminka im zomrela keď sa narodil
Paľko. Sú tomu už dve zimy. Otec sa
o nich stará ako vie. Bez pomoci
Nagy mami by však sotva vyžili.
Mladý Plavčík Adam sa učí za
stolára u uja Jozefa.*

Starší pán kedysi pracoval pre diecézu v Nitre pri oprave kláštora všetkých svätých na prekrásnom Zobore. V dedine sa o ňom vraví, že dokáže dať život každému, čo i len vyschnutému drevku. Adam však vie prečo si vybral stolárčinu. Kedysi, keď ešte chodil do školy, tak im učiteľ vravel o krásnych pláňach kdesi za nedoziernym oceánom, o nekonečných lesoch, o riečkach, v ktorých je nespočetne veľa rýb a už vtedy si zaumienil, že sa tam

dostane. V otcovej kôlni si obkresľoval plány malých lodí. S uhlíkom si na drevá načrtoľ obrysy jednotlivých častí. Nakol'ko však potrebuje veľa grošov, aby si splnil sen, tak pracuje pre rybára Bérkyho. Opravuje siete, predáva na trhu nachytané ryby, upratuje mu loď a neustále sníva o diaľkách sveta. V krajine svojich snov sa neustále vracia do ríše ticha. Večer, čo večer si skladá koráb svojho prania a v

*snoch sa dostáva do končín
nekonečných dobrodružstiev.*

*Jedného rána sa do dediny vrátil
Dobromil Boháčik. Chlapec, ktorý
vyrástol na chlapa. Keď odchádzal
ledva dočiahol na hrivu koní a dnes
sa už musí skláňať pred zárubňami
dverí. Ako náhle sa Adam dopočul o
jeho príchode, už stál pred domov a
kľopal na okenicu, kde mal svoju
izbietku. „Ahoj sused môj premilý,
len pred chvíľkou som sa dopočul, že
si po rokoch opäť doma a nemohol*

som sem hneď neprísť. Či je fakt vo svete tak krásne, ako nám Pán učiteľ vravieval? Och milý môj priateľ. V niečom mal náš Pán učiteľ pravdu, ale vo veľa veciach sa aj mýlil, ale to mu už v jeho vekú nebudeme vraviť, však? Nevie, či Ťa bude zaujímať môj príbeh, pretože je v ňom príliš málo pekného, azda len to, že som si v cudzine uvedomil, ako veľmi sa dokáže človek opustiť, keď si dostatočne neverí. Ani neviem kedy som odišiel z Gýmešu. Bolo to tuším

deväť rokov po oslavách našej novej
ctihodnej vrchnosti. Dlhó som
cestoval pešo. Veľakrát mi pomohli
dobrí ľudia a vzali ma na voz. Počul
som veľa rečí, videl mnoho krásnych
miest tu v Európe. Až som sa
jedného dňa dostal k moru. Bolo to v
okolí mesta Saint Tropé. Prvá
myšlienka mi hneď, keď som uvidel
tú trblietavú nekonečnú krásu,
pripomenula slová Pána učiteľa:
„Oceán je tak veľký, že ani naše oči
nedokážu vidieť viac ako tuná dĺžku

*medzi Gýmešom a Níverom. Ostatné
je skryté a čaká na objavenie nás
ľudí. Mnoho dní som sedával na
pláži a rozmýšľal som nad tým, či
odísť a či sa vrátiť späť. Počas
hviezdnych nocí by som neváhal
prejsť túto šíravu ani s našimi
člnkami, ale boli momenty, keď
človek nevedel, či sa náhodou všetka
tá masa nedostala do nebies a voda
sa liala prúdom. Vlny by hravo
dosiahli vrcholkov našich sýpok. Oj
veru priateľu.*

Vtedy som skutočne veľmi rád cítil pod svojimi nohami zem. Raz sa mi naskytla možnosť si zarobiť na lodi Queen Victoria. Bola to skôr menšia plachetnica, ktorej kapitán bol v mladosti učencom na dvore kňažnej z Roán. Jeho cieľ cesty bol nejasný. Vravieval len to, že tam kde sa plavíme, je raj na Zemi. Dlhो som neváhal a prihlásil som sa do služby ako pomocník v kuchyni. Vyplávali sme začiatkom roku tisíc osemsto dvadsať a priaznivý vietor mi

pomáhal zvyknúť môj žalúdok na neustále kolísanie. Po pár dňoch plavby spozoroval kapitán na obzore veľmi ťažké mraky a vopred nás varoval, aby sme všetko dobre upevnili. O pár desiatok hodín to prišlo. Ako keby sa pekló valilo z nebies. Modlil som sa tak ako nikdy, ale tá víchrica, vysoké vlny a neustály strach boli nad moje sily. Šiel som do komory s potravinami a plakal ako malé dieťa.“ Adam počúval každé slovo a priam až

nedýchal od vzrušenia, keď mu priateľ začal hovoriť o indiánoch, železnici, ktorú stavali tisíce ľudí, o poliach, aké ani Uhorsko nepozná. Bol plný túžby zmeniť svoj život a stať sa námorníkom na lodi. Čas plynul a Plavčík si postupne svojou pracovitosťou zarobil na cestu do krajín, v ktorých je námorníctvo výsadou skutočných a čestných chlapov. Vedel, že keď odíde, rodina príde aj o to málo, čo má. Práve preto robil aj na píle v Kolóne.

Jedného dňa uprostred rodiacej sa jari prišiel za svojim tatkom, objal ho a úprimne mu riekol. „Apinko, veľmi si Vás vážim. Neviem ako na to, ale poviem Vám to ako chlap - chlapovi. Moje srdce chce ísť ďalej ako za rodičovský dom. Niečo som pre Vás našetriť. Viem, nie je toho veľa, ale verím, že Vám to postačí, pokiaľ moji súrodenci nevyrastú. Moja životná púť len začína a verím, že mi dáte požehnanie na cestu do sveta.“ Otec neváhal ani moment.

*Chcel pre svoje deti vždy to najlepšie.
„Adamko, už vyrastáš na junáka.
Vieš veľmi dobre, ako sa tu u nás žije
, a preto Ti dávam požehnanie, aby si
našiel vo svete to, čo sotva nájdeš na
našom biednom Slovensku. “*

II. Kapitola Na cestách – Európa

15. jún 1827 - Rakúsko

Prvé kroky a otázka v mysli, kam vlastne jeho srdce túži ísť. Premietol si všetky tie mapy, do ktorých sa toľko napozeral pri snívaní a razom už vedel kam ho bytie zavedie - Talianske kráľovstvo. V samote sa predieral po cestách – necestách. Nevedel kam príde, ale jeho srdce horelo túžbou uzrieť skutočné koráby ľudí, plachetnice, parníky, všetky

lode, ktoré poznal len z kníh alebo z rozprávania ľudí, ktorí sa vrátili naspäť na rodnú zem. Cez Nitru sa dostal do Prešporoku, a pritom sa nadchýnal veľkosťou tej rieky zvanej Dunaj. Nešiel však po prúde, lež proti vlnám - na západ. V Rakúsku, neďaleko Kremzu náhodou stretol mladého chlapca z Moravy. Aj on putoval po zemi menom Svet. „Pekný deň Ti vinšujem priateľu. Všimam si, že máš slovanský kroj. Odkiaľ si?“

*Mládenec nemal ani osemnásť rokov
a už z neho vyrástol švárny junák,
Dobrácka tvár a hriva plná hnedých
a kučeravých vlasov. Zelené oči
pripomínajúce dva hrášky. Cez krk
mal okrem batôžka prevesený i
ruženec. Len čo zdvihol dlaň na
privítanie, už bolo na nej vidieť
veľmi veľa mozolov a jaziev- znak
pracovitého človeka. S úsmevom
pozrel na Adama. „Oj ale mi srdíčko
poskočilo radostí. Jsem Jindřich
z Vrštonic, putuji po světě jenom*

krátce a sám nevím kam ma Pán Bůh zavede. Vodka jsi Ty, a kam jedeš? Som Adam „Plavčík“ od Gýmeša. Je to dedinka neďaleko Nitry. I ja som na ceste len pár dní, ale na rozdiel od Teba viem čo chcem a kam idem.“ Jindřich načúval Adamkovi a s radosťou súhlasil návrhu, nech pokračujú v putovaní spolu. To ani len netušili, že sa začína obrovské priateľstvo z dvoch rozdielnych zemí. Tu nehrala rolu výška postavenia, či množstvo grajciarov

v mešci, lež úprimnosť a dôvera, ktoré sú základom všetkého čistého v nás. Niekoľko nocí stratilo svoju tvár, keď sa obaja dostali do údolia pretátého hlbokou brázdou divej rieky, zahŕýzajúcej sa do vysokých hôr. Z rečí domácich pochopili, že sa volajú Alpy. Pohľady priateľov boli plné nadšenia a nejednýmkrát úžasom horeli ich zrak na tej Božskej kráse. Po skalách sa valila voda padajúca do priepasti a postupne sa strácala v hustých lesoch tohto pohoria.

*Počas cesty ich niekoľkokrát postretli
momenty, keď si ani slnko nevedelo
dať rady s tou výšavou.*

Jindřich a Adam – Příběh přátelství začíná

20. Jún 1827 po Kristovi

Dobří ľudia

Za krásnym mestom menom Innsbruck ich zastavili dobrí ľudia a svojou láskavosťou im priam vyrazili dých. Boli to príjemní postarší manželia Jani a Kristin Remmengsteinovci. Jani mal už malú plesinu a na hlave krásne biele vlasy. Trošku kríval na ľavú nohu a bol štíhly ako prút. Kristin mala šatku s ornamentmi. Spod nej vykúkali kučery.

*Jej úsmev sa nedal prehliadnuť.
Doslova žiaril dobrosrdečnosťou.
Pochádzali z Bad Raichenhaltu.
Veľa cestovali, ved' boli miestnymi
doktormi. „Hallo Freunden. Wie
langer waren Sie an diese Strecke?“
Skúmať a s úsmevom sa dala do
rozhovoru vari päťdesiatročná
Kristin. „Prepáčte, ale ja viem len po
slovensky a aj maďarsky.“ Pani sa
potešila a začala lámovou
maďarčinou. „Sú to už roky, čo som
bola na návšteve u svojej známej*

v Égeri a bohužiaľ už veľa slov som zabudla. "Dobří ľudia sa predsa len dohodnú rukami aj myšlienkami. Cesta im ubiehala rýchlo. Dva hnedé koníky mali síl ani sto volov, no i tak ich Jani šetril. Pravidelne im dával žrať a keď šli niekoľko hodín do kopcov, tak ich sem tam odstrojil a priviedol ku horským čistinkám. Adamko takú krásu nevidel. Skálne bralá. Tiesňavy. Kúsok za Bruck an der Mur odbočili a to, čo zbadali obom vyrazilo dých.

*Jazierko menom Grüner See. Tak
azúrovo modrú voľu nikdy nevideli.
„Freunden,“ začal Jani. Vysvetľil im,
že z hôr, ktoré obkľopujú toto jazero
, začiatkom jari , sa roztopí sneh a
natečie do jazera. Voda je ľadová a
nikto sa v nej nekúpe, no Adamovi a
ani Jindřichovi to nevadilo. Vyzliekli
sa a skočili do neho. Po pár
minútach sami uznali, že to je ako
ľad a vyšli trasúc sa na breh, no s
úsmevom na modrých perách.*

*Slnko na oblohe príjemne hrialo
a príroda v rozkvyte darovala našim
štyrom priateľom veľa dobrôt. Jani
viditeľne poznal záľutia matky
prírody, a preto nikto nenamietal,
keď sa stal vodcom tejto malej
družiny. Veľakrát sa Adam
začudoval pri prechádzaní po
malebných dedinkách. Všade vládol
poriadok a ľudia sa usmievali
a navzájom sa zdravili úctivo: „Grüß
Gott!“ Jindřich vedel, že Gott
znamená Boh, tak si obaja domysleli,*

že to znamená: „Požehnaný buď Bože.“ A bolo to viac ako správny odhad. „Adam! Koľko máš grošov? Čo keby sme si šli sadnúť do krčmičky a niečo dobré zajedli, veď mi už muzikanti hodnú chvíľu hrajú v žalúdku odzemoť.“ Jani vošiel do dvora, v ktorom bolo zo päť veľkých stolov aj s lavicami. Nad bránou hrdó visel názov Essen lieben – Erhard. Lenže ako pozeral Adam aj s Jindřichom na seba, tak vedeli, že

*musia si dať len to, čo si dajú ich
Priatelia.*

*Nakoniec vyhral výber Putten
schnittzel mit Käse und Kartoffeln a
na pitie si všetci objednali Weiß
Bier, ktoré im veľmi dobre padlo.
Keď mladí cestovatelia zbadali, že
im hostinský priniesol obrovské
porcie, hneď si spomenuli na svojich
blízkyh a biednu i keď vynikajúcu
kuchyňu z bandúrok, mlieka,
kalkýšu alebo zeleniny rôzneho
druhu a polievok z rýb a hríbov,
s vynikajúcim chlebíkom. Je nedeľa
a všetci štyria po výdatnom obede*

idú do kostola. Mládež sotva rozumie slovám farára, ale čo to sa už za tie dni naučili a s úctou a vdakou sa modlia k Bohu a čistým srdcom posielajú veľké ďakujem za pomoc, ktorú im zoslal z Nebies.

15. Júl 1827 po Kristovi

Odvaha

Svitol nový týždeň a hneď zaránky sa začala dlhočizná púť na Brennonský priesmyk, ktorý bol bránou do Talianskych kráľovstiev. Tesne pred hranicami sa priatelia rozlúčili. Jani a Kristine boli na mieste. Vrúčne sa objali a Kristine dala obom na pamiatku zlatú mincu. „Priatelia, vždy keď budete na blízku nášho domu, neváhajte prísť. Dali ste mi do srdca radosti na veľmi veľa

rokov. Som Vám aj s Janim veľmi vďačná.“ Jani zo zadnej časti voza vytiahol fľašku vína a dal im ju „pre prípad núdze.“ Adam i Jindřich už opäť cestovali po vlastných. Cesta však ubiehala veľmi rýchlo, keď slnko nestratilo svoj jas po dobu siedmich dní a už vchádzali cez brány Turína. Krásne i keď priemyselné mesto, v ktorom žije toľko ľudí, ako je u nás na celom Hornom Uhorsku. Je centrom obchodu už po tisícročia, a aj preto

*sa chlapci dali do hľadania práce pre
nejakého obchodníka. Adam skúša
šťastie u rezbárov, Jindřich
u hrnčiarov, ale šťastie im dlhé dni
nepraje. Jedného rána obaja sedia na
okraji fontány a sledujú dav, ktorý
na trhovisku ako kupuje tak
i predáva. Jindřich si všimol jedného
zlodeja, ktorý ukradol ovocinárovi
tržbu. Adam Ty chod' zľava a ja ho
chytím sprava. Zlodej mal smolu,
dvaja mladíci, ktorým šiel nechtiac
v ústrety, razom pocítil tvrdosť*

turínskeho kameňa. Obaja ho zdvihli a čakali na majiteľa ako aj políciu. „Chlapci, ako sa Vám odvdáčim? Dnes som mal veľmi dobrý deň a tento, aj nech sa s ním Madona poráta, ma chcel pripraviť o moje ťažko zarobené peniažky.“ Chlapci sa na neho milo pozerajú, ale jediné čomu rozumejú je slovo Madona. Najprv to skúsia s nemčinou a pár slovami čo sa naučili pri hľadaní práce i s tou spevavou taliančinou.

De Michele z Alessandrie videl na mladíkoch, že mu chcú niečo povedať a preto sa rozhodol, že ich zavedie za Majstrom Tomiasom, ktorý kedysi bol na Hornom Uhorsku. Adam i Jindřich ho nasledovali, pretože im dával jasne gestami na známosť: „Podťe chlapani!“ Učenec Tomias hravo rozlúskol hádanku, ktorú schovávala rozdielnosť jazykov a De Michele ani na minútu neváhal. Chlapanov si najal na zber ovocia, olív a najmä vinnej revy.

Na druhý deň po pokuse okradnúť De Micheleho, sa všetci traja vybrali na cestu do malého mesta neďaleko Torina, v krásnom kraji menom Piemont. Spočiatku šli mlčky, až po most ponad rieku Tanano, ktorá pramení v Alpách. Adam sa skúsil rukami – nohami spýtať, ako ďaleko je miesto kam idú. Alessandria, vidiecke mesto plné dobrých ľudí, povedal svojou rečou De Michele. Na Apeninskom polostrove, kde sa nachádzali, bolo práve obdobie

prvého zberu a Adamko s Jindřichom sa veru tešili z práce, ktorá ich čakala, ved' na Hornom Uhorsku a na Morave boli na prácu viac ako zvyknutí. Aké však bolo ich prekvapenie, keď namiesto veľkých polí uvideli nekonečné háje olivovníkov. Celá tá krása spočívala v jednoduchosti, ved' na dĺžke takmer piatich kilometrov, bolo v radoch zasadených na tisíce stromov a šírka ich novej práce bola na dobrých sedem azda i osem kilometrov. „Ej

Jindřich, ako vidím, tak roboty budeme mať vyše hlavy, ale iné Ti chcem povedať. Tento krásny háj, ktorého stromy siahajú až po úpätie toho kopca, sa mi veľmi podobá, na dlhočizné viniče na nitrianskom Zobore. I u nás máme dlhé rady toho najlepšieho viniča, aké Uhorsko pozná Na Zoborských úbočiach, či na modranských vrškoch. To ti je teda dobré vínko z tohto nášho hrozna.“ Obaja s radostou prijali pozvanie k večeri a potom, čo si dali

*výborné šunky s domácim syrom
i chlebíkom, sa pobrali do svojej
izbičky. Adamko každý večer
predtým ako si líhal spať, si kľakol
na kolená a modlil sa srdcom tak,
ako ho to učila stará mať:*

„Ó Najvyšší môj Pane!,

*Ďakujem Ti za tento deň, za
priateľov a všetko čo nám dávaš
svojou láskou. Prosím Ťa Bože,
ochraňuj moju rodinu, apinka,
sestričky a bračekov, moju Nagy*

*mamu a daj im požíveň na každý
Tvoj Boží deň.*

*Mne si dal viac ako si môžem
úprimne priať. Dal si mi život plný
poznania a lásky. Verím, že mi ešte
pomôžeš vtom poslednom, Splniť môj
jediný sen. Vďaka Ti môj Bože!!!“*

3. August 1827 po Kristovi

Ovocie práce

Leto sa prehuplo do svojej poslednej dekády a obaja junáci sa začali podobat' na miestnych mužov. „Talianske slnko „páli“ viac“, ako povedal Jindřich. Obaja boli nesmierne šťastní, že i napriek svojej nedokonalšej reči, si ich ľudia vážia. Priatelia sa tešili spolu s De Michelem, keď úroda predčila mnohonásobne očakávania a ešte

*viac ich potešil de Michele. Jedného
dňa prišiel za junákmi a takto im
povedal: „Priateľia, veru tento rok
nám Pán zoslal nad úrodu a nehodno
ňou plytvať len a len pre svoj
prospech. Naložte tri vozy z olív,
viniča a obilia, i chodte do sirotinca
sv. Petra v Lignano di Patrio. Dajte
im to a odkážte ctihodnému pánovi
Lucrellimu, že nebyť neho, tak nie
som tak, kde som. Nech mu svätá
Mária nebeská dá navždy večnú
slávu.“ I vykonalí tak, ako im kázal.*

Sami pridali pár zlatiek a kúpili hračky na trhu. Zašli za Pátrom a on im porozprával o De Michele. Keď spoznali jeho nesmierne ťažké detstvo, o to viac si vážili, akým človekom sa stal. Koncom septembra zavítal do mesta veľký cestovateľ Paolo Conte. Po rokoch putovania po svete si chcel už nájst' svoj pokoj a písať to, čo v živote videl a na vlastnej koži zažil. Prenajal si vilu neďaleko De Micheleho statku. Ako náhle sa Adamko dopočul o tak

dôležitej informácii, neváhal, a keď mali po sezónnom zbere, šiel navštíviť tohto významného človeka. S malou iskričkou nádeje si vrazil, že je to ten správny muž, s ktorým sa mu podarí nájsť miesto na lodi a konečne oboplávať svet s kapitánskou čiapkou. Keďže sa za ten čas už naučil po taliansky, tak nemal problém nájsť tie správne slová na úvod. Stál pred vchodom, zakľopal. Služobníctvo mu otvorilo a pozvali ho do jeho pracovne.

Veľavážený pán Conte sa dostavil za pár okamihov. Paolo mal niečo cez štyridsať rokov. Bol to skutočne nelysoký muž, ktorého výška sa dala zrovnávať so ženami priemerného vzrastu. Nosil okuliare a neustále mal na sebe čierny oblek. Iba pár jeho priateľov vedelo, prečo ho mal. Cez morovú epidémiu v Torine prišiel o svoju najmilovanejšiu lásku Lauru a deti Luigiho, Antoneho a Liveriu. Pred smrťou ušiel len tak, že predal všetko čo mal a kúpil si loď s ktorou

odplával na miesta, kde chcel zabudnúť na všetko. To bol skutočne prvotný impulz toho, kde sa začala jeho bádateľská epocha. Postupne spoznával nové a nové krajiny, ľudí, mentalitu, náboženstvá. Videl Mexickú sopku Popocatépetl, či bájne miesto Machu Pichcu. Splavil časť africkej veľriecky Kongo. Ocitol sa viackrát priamo pred bránami smrti, no prežil i maláriu, ako aj útok svorky levov. Dokonca sa stretol i s domorodcami

*Austrálie a ľudozrútni Papuy Novej
Guinei, a predsa prežil, pretože Boh
to tak chcel. Chcel, aby on videl
a zažil, aby jeho svedectvá boli
vpísané do riadkov kníh, ktoré si
budú čítať celé generácie ľudí. A keď
sa budú deti na hodinách histórie
pýtať, kto bol Paolo Conte, tak
učitelia povedia: „Bol to človek,
ktorý žil v čase, keď nebolo viac
sebestvo seba samého ako úcta a vôľa
človeka. Bol to muž, ktorý dokázal,
že i napriek strate všetkého čo nám je*

tak srdcu blízke, nestratil vieru v Boha a svojou statočnosťou pomohol generáciám nás pochopiť o čom je skutočný život. O nepoddajnosti smútku, o boji, i keď sme temer na konci svojich síl. O neustálom hľadaní pravdy v našom ľudskom podaní. To bol Paolo Conte.“ Elegán svojho veku nechcel mať pre nikoho čas. Premýšľal nad skladbou viet a nie nad odpoveďami, ktoré by boli neustálou zábranou k jeho písaniu. Náhle však pocítil, že predsa len by

*nebolo, zlé vyrozprávať svoj príbeh
jednému z celého radu čakateľov
o jeho dobrodružnej ceste. Chcela to
náhoda, či šťastie, či sám Pán
Najvyšší? Zhodou myšlienok padlo
rozhodnutie Paula Conteho na
mladého Adama. Nakoľko Adamko
vedel krásne tvarovať drevo a nechcel
prísť s prázdnyimi rukami, tak
vyrobil pre ctihodného Pána krásnu
regatu. To bolo prvé prekvapenie pre
Paola a to druhé na seba nenechalo
dlho čakať.*

Netrvalo ani pár minút a z plavčíka vycítil veľkú túžbu žiť. Postupom viet sa dostával stále hlbšie do odhaľovania pravdy, že práve to, čo má Adam, on už dávno stratil a snaží sa to už roky nájsť. Prechádzali dni a Paolo zabúdal na písanie, znova a znova sa začínal vnárať do reality menom „Život!“ I keď delilo oboch mnoho rokov poznania a skúseností, Adamko doháňal nepoznané svojou túžbou a umom. Conte bol fascinovaný

*a spoločne sa začali prechádzať po
mólach Genovie (Janov). V prístave
trávilí nekonečné hodiny. Ten pohľad
na desiatky, ba stovky zakotvených
lodí bral Adamkovi dych.*

Paolo Conte

Paolo učil Adama, ako správne odhadnúť silu vetra, smer plavby, ako vypočítať dĺžku lán potrebných na ukotvenie plavidla, ako správne čítať nebesá. To všetko v oboch rozpaľovalo túžbu vyplávať na oceán a spoznávať, bádať po nových obzoroch. Začínala sa zima. V Taliansku pravdaže zimu, aká je na Hornom Uhorsku, nepoznajú, no i tak bola silnejšia ako tie predošlé. Práce bolo pomenej a času na plánovanie jari stále viac a viac.

*Raz ráno sa vrátil na statok Conte a šiel priamo za De Michele.
„Susedu, viem, že ste statočný človek a Vaše slovo ma silu úpisu. Práve preto Vám chcem predostrieť moju myšlienku, ktorou keď sa stane realitou, pridete o dvoch výnimočných priateľov. Obaja vieme o čom snívajú a ja som pri spoločných dialógoch s nimi opäť našiel slnko svojho života. Práve preto s malou nádejou prichádzam za Vami, s veľkou prosbou.“*

A tak sa stalo, že na Vianoce dostali obaja priatelia najkrajší darček, plavbu do krajín nového južného sveta. V spoločnosti Paola Conteho a jeho ďalšieho priateľa Pierra de Franti z francúzskeho mesta Dijón. Pán Boh napísal do histórie roku tisíc osemsto dvadsať sedem bodku a prvé, čo Adam spravil, objal priateľa De Micheleho aj s jeho rodinou a v slzách opúšťal miesto, kde strávil tak krásne momenty. Srdce tohto mladíka však vedelo,

*že i keď si ide splniť sen, na svojich
blízkyh nikdy nezabudne a bude ich
opatrovať v svojej duši naveky.
Jindřich sa oveľa viac bál mora, no
i tak chcel ísť so svojim kamarátom
na život i na smrť. Za tie mesiace, čo
boli spolu, si k sebe našli cestu, akú
nemajú ani mnohé rodiny na svete.
Obaja vedeli, že nech sa stane
čokoľvek, môžu sa jeden na druhého
úplne spoľahnúť.*

III. Kapitola Južná Amerika

1. Január 1828, prístav Genova

Smutné bolo lúčenie priateľov s De Micheleho rodinou. Objatia, talizmany pre šťastie a najmä úprimný strach o budúcnosť Adamka a Jindřicha. Nikto nevedel, čo zažijú, čo ich skutočne v dial'avách postretá. Ich koráb – Fregata, niesol meno Adria. Od tohto plavidla dlhého temer päťdesiat metrov závisel život Adama z Gýmeša.

„Tieto typy lodí sa začali používať v polovici sedemnásteho storočia. Ako prvý ich využívali francúzsky piráti, nakoľko boli veľmi rýchle a obratné. Plachtové fregaty sú nasledovníčkami fláut. Dĺžka sa pohybuje od štyridsať do osemdesiat metrov. Nosnosť lode sa pohybuje pri čísle až 2000 ton. Ako vidíte rýchlosť tejto lode je vysoká vďaka trom sťažňom s plachtovým a svojmu trupu, ktorý má rovný predok a hruškovitý tvar.“

Rozhovoril sa priateľ Paola Conte - Pierre. Prvý deň sa Adam stále nevedel dostať do reality. Vnímal, že sa deje to, o čom sníval celý život a zrazu sa sen stáva realitou. Chodil s Pierrom a Paolom. Pýtal sa a pomáhal ako len vedel pomôcť. Jindřich mal iný problém. Nikdy na vode neplával, ani si to nevedel predstaviť, a zrazu bol na lodi, čo ho unášala v dial' novým zážitkom.

Neskoro popoludní si začal čoraz viac uvedomovať, že jeho žalúdok „pláva“ s ním inak, akoby si prial. Zopárkrát vybehol na provu a obšťastnil more svojim bytím. Na palube Adrie bolo dvanásť námorníkov a naši štyria cestovatelia. Je v celku pochopiteľné, že Paolo najal opäť mužov, s ktorými prežil toľko dobrodružstiev počas prvej plavby. Keďže nemal predsudky voči ľuďom, na lodi

*sa objavila i mladá slečna, ktorá však
bola hluchá, no jej kuchárske umenie
bolo pre všetkých anjelskou piesňou.
Julia Prescio – bolo jej meno.
Jindřich sa od nej nevedel odtrhnúť
a spoločne tráviť každú chvíľu.
I keď Julia nerozprávala, písala ako
hotový dobrodruh. On i ona na
začiatku púte pocítili k sebe vášň
poznania, spoločným úsilím sa
naučili reči bez slov, lež pohľadom
naplneným otázkou i odpoveďou.
Paolo kúpil Adamovi na Janovskom*

trhu knihu plnú prázdných strán. Odporučil mu nech si zapisuje všetko, čo sa udeje, čo ho zaujme, čo sa mu proste bude chcieť zaznamenať do histórie nielen svojich spomienok, „Hm, ako si budem písať svoje zápisky?“ Vrátao v Plavčíkovej myslí. I keď chodil do školy, vedel, že jeho písanie sa nerovná učencom, učiteľom, ktorí sú predsa len oveľa viac vzdelaní. Nechal si poradiť od Pierra, a tak ako bolo zvykom, písal tzv. osnovou, kde každý deň,

*v ktorom sa niečo prihodí, bude
zaznačený pod sebou. Zo začiatku
písal každú maličkosť a stránky sa
mínali nesmiernou rýchlosťou. Potom
si však uvedomil, že do listov treba
dať len to jediné. Pravdu, ktorú
nezatažia hlúposti, lež spomienky
tak veľké a tak krásne.*

2. Január 1828 po Kristovi

Plavba

Plavba začína a ja som plný očakávaní. Ani som nesníval, že sa mi to skutočne raz splní. Paolo mi vravel, že naša loď sa plaví do Venezuely, ktorá je v tomto čase veľmi nepokojná. Pierre poznamenal, že ani nie pred desiatimi rokmi sa stala súčasťou Veľkej Kolumbie a dnes bojujú o samostatnosť. Je to ako s nami na Slovensku, ale úprimne neviem, či sa nám to aj

niekedy podarí. Ľudia sa boja a keď sa nájdú aj takí, ktorí sa neboja hovoriť, tak väčšinou ich zavrú. Naším cieľom bude prejsť cez Kolumbiu a Venezuelu až k Atlantiku. Paolo mi ukázal niekoľko máp, ktoré nakreslil ešte počas svojej prvej expedície v roku tisíc osemsto dvadsať dva. Naľko bol vo Venezuele len pol roka, veľa toho nestihol, no i tak priniesol na pôdu Francúzskej Akadémie Vied

*neoceniteľné dôkazy ľudskej
vynachádzavosti.*

*Tento krát pôjdeme riečnou cestou
po rieke Orinoco, ktoré pramení v
pohorí Parima. Vnímam, že
spoločnosť týchto výnimočných ľudí
pomôže ako mne, tak i Jindřichovi
ku tak skvelým skúsenostiam
a vedomostiam. Apropo Jindřich, ako
sa na neho pozerám, tak vyzerá ako
keby stretol čachtickú pani. Je bledý
ako stena, ale to ho určite prejde..“
Dni ubiehali pomaly, cesta sa len*

začala a počasie štrajkovalo.
Namiesto toho, aby v tomto období
boli obdobia dažďov a snehu.
Podaktorí odvážlivci sa opalovali na
palube a užívali si krásneho počasia.
Ani barometer nechcel poslúchnuť
a stále predpovedal podmienky hodné
oddfychu a nie plavby. Predsa len na
tretí deň sa dostali k Gibraltárskemu
prielivu, ktorý je bránou k Atlantiku.
V jeho hĺbinách už ležalo príliš veľa
lodi, umrelo nespočetne množstvo

*námorníkov. Je naočko pokojnejší ako
Tichý oceán, ale zdanie klame.*

*„Pred Atlantikom treba mať veľký
rešpekt!“ – poznamenal jeden člen
posádky.*

6. Január 1828 po Kristovi

Adam moreplavec

„Človek by to ani nepovedal, ale máme za sebou už temer tisíc kilometrov. Jindřich podpísal mier s prírodou a konečne sa aj on „teší“ našej plavbe. Všetci na tejto lodi sú výnimoční ľudia. Od kuchárky až po kapitána. Každý jeden si našiel čas a učil ako mňa, tak i Jindřicha k námornému umeniu. Už viem pracovať s plachtovým i sextant sa mi dostal do merku.

*Na Paolovi vidím narastajúce
vzrušenie, tak verím, že už len pár
dní a sme v Amerike. Aj, skoro som
zabudol na to podstatné. Bolo
zavčasu ráno a služba na prove
začala kričať. Všetci sme vybehli
von. Hľadeli do diaľky. Na ľavo
boku plávali trosky nejakej lode.
Paolo dal pokyn, nech spustia na
vodu čln a preskúmajú tú tragédiu.
Na prekvapenie všetkých, námorníci
zachránili troch cestujúcich a dvoch
psov.“ Napokon sa ukázalo, že*

nešťastníkov zasiahla veľká búrka
a loď nevydržala nápor toľkej sily.
Ako už bolo zvykom na plavbe, pri
nájdení stroskotanej lode, námorníci
vystrojili smútočnú ceremóniu, veď
do nebies odišlo ďalších sedemnást
statočných duší. Smutné pohľady
našej družiny, i dokonca psov, ktorí
prišli o svojich majiteľov, potešila
dúha, v ktorej sa zračila nádej
v krajšie a lepšie pokračovanie tejto
plavby.

14. Január 1828 po Kristovi

Zmena

„Och Pane, prečo je mi tak smutno, prečo mi chýbajú tí, v ktorých je skrytý celý môj svet? Neviem ako im je, či sa trápia, či sú konečne aspoň trošku šťastní. Paolo mi vravel, že meníme kurz na južné pobrežie Kolumbie, nakoľko plánované vyloďenie vo Venezuele je nateraz rizikom. Tak prejdeme cez severnú časť Kolumbie do strednej časti

veľriecky Orinoco. Ďalej budeme putovať len na východ a ak Pán Boh dá, tak za pár mesiacov dorazíme do mesta Bolívar vo Venezuele. Čas sa kráti a nohy už ani nevedia, čo znamená chodiť po zemi. Je to zvláštny pocit vnímať ako si dokáže človek na všetko zvyknúť. Pozerám na Jindřicha a konečne si našiel svoj živel, učí chlapov českého mariáša. Ako ho poznám, tak si riadne prílepší. Je vtom vážne macher.“ Kilometre, míle, námorné diaľky, sa

strácali za obzorom histórie a všetci už čakali, kedy sa konečne vyhnú na palubu, keď budú počuť zvolanie: „ZEM!!!“ Adam študoval zo starého vydania atlasu, ktorý mu venoval Pierre vnímal, že to na čo sa podujal ,bude viac ako ťažká expedícia. V poznámkach cestovateľov sa nevyskytla ani jedna myšlienka ľahkosti. Raz keď tak sedeli na prove s Jindřichom , rovnakým pohľadom na iskierky poletujúce po vlnách Atlantiku, dávali dokopy svoje

možnosti. Vzájomne si uvedomili, že to, čo majú pred sebou, je cesta ich života, dôvery a skutočného priateľstva, pretože tam, v pralese stačí jedna chyba a všetci zahynú. Strach sa blížiacou pevninou prehľboval. Obavy naberali na obrátkach a more otázok sa menilo na celý oceán.

16. Január 1828 po Kristovi

Úprimnosť

V šírkach, na ktorých sa plavili, teploty narastali a počet ostrovov sa nedal už ani spočítať. Za pár momentov sa ocitnú na pevnine a opäť budú vnímať svoj život trochu inak, „Jindro!! Jindro! Jindřichu! Pod' sem! Videl si už niečo také? “ Jindřich pribehol ako vietor, pozeral na hladinu a nevidel nič. „Čo mám vidieť Adame? Naše priateľstvo, ktoré neodplaví žiadna vlna, či

búrka, ani hádky, neporozumenia. Som Ti veľmi vďačný za to, že putujeme spolu. Tak ako stojíme nateraz na tejto palube lodi, budeme spolu stáť i na konci našej púte a sľubujem Ti, že v každom momente, nielen keď nám na našej púti svietiť slnko, Ti budem na blízku a vždy Ti v núdzi pomôžem.“ Jindřich objal priateľa a nemusel povedať ani slovo, pretože jeho pohľad vravel : „Sme na tom rovnako!“

Počas tejto úprimnej chvíľky si ani nevšimli, že na obzore sa objavila skutočná pevnina, kontinent Latinská Amerika bol na dohľad. Náborníci si vydýchli a vďačne pozerali na kapitána Conte. Kolumbia bola už na dotyk.

17. Január 1828 po Kristovi

Prístav Barranquilla

Pierre bol skúsený cestovateľ a preto s umom navrhol, aby v meste pobudli viac dní, možno aj týždňov. Vedel, že náhla zmena prostredia prináša riziko veľkej únavy, menšej ostrážitosti a najmä zníženej odolnosti voči chorobám. Ubytovali sa v malom hoteli Passo na okraji mesta. Náborníci zostávali na lodi, pretože vedeli o krádežiach, ktoré sa

pravidelne dejú v tejto oblasti. Stroskotanci, ktorých zachránili - obchodníka Johna Heimwaya , bádateľa Haralda Tomsa a černochoa Meigeho , šli vyhľadať pomoc úradov a rozlúčili sa s úprimnou vďakou, za záchranu života. Ešte v ten týždeň odplávali domov. Chlapci sa prechádzali každý večer po pláži. Jindřich nemohol odtrhnúť zrak od jednej krásnej slečny. Nebola vysoká, ale jej hnedé oči, kučeravé, gaštanové vlasy boli skutočne vábivé.

Mnohokrát sa stretávali, no on sa hanbil ju osloviť. Adam sa mu čudoval. „Hej priateľu, čo sa deje? Všímam si, že vždy, keď prechádzame okolo tohto lokálu, tak si ako vymenený. Je to vari tou krásavicou, ktorá na Teba robí tie pohľady? „Oj Adame, nikdy som krajšiu dievčinu nevidel, a to máme doma fakt krásne ženy. Hnevá ma len jedno, že neviem ani trošku po španielsky, čo keby sme sa šli niekde učiť alebo keby nás Paolo naučil, čo

Ty na to? „Hm, veru nevravíš zle. Vedieť reč , to je základ a od Pierra sa naučíme základom francúzštiny.“

Dni ubiehali a obaja priatelia sa dostávali vďaka ochote Paola a Pierra do jazykov. Prišla chvíľa , keď sa obaja „otcovia“ našich mladíkov, rozhodli vyraziť na cestu skrz Amazonský prales. Všetci vedeli, čo ich čaká, teda aspoň sa v to domnievali. Realita sa ukázala omnoho horšia a bolestivejšia. Na začiatku púte sa však priatelia

*zapotili len teplom, keďže sa koňmi
prepravili do mestečka Arauca.*

*Odtiaľto je Orinoco už len nejakých
päť týždňov chôdze na východ,
prevažne cez nepreskúmané časti
pralesa. Adam bol hneď od úvodu
v čele desať člennej skupiny. Spoločne
s družinou z Adrie kráčali i nosiči.
Paolo odhadoval čas putovania na
dva maximálne tri mesiace, nemohol
však vedieť, aké prekvapenia si na
nich pripraví príroda a domorodci.*

30. Február 1828 po Kristovi

Strach

„Ani sa to nezdá a už prešli tri týždne a stále sme len kdesi na začiatku púte. Stále a dookola nám Pierre opakuje, aby sme si dávali pozor, kde stupíme a nech nejeme nič, čo sa nám zdá byť jedlé. Vyďali sme sa na juhovýchod a k Orinocu to máme nejakých 25 Uhorských míľ. Hneď na začiatku putovania som si všimol veľmi veľa opustených osád a až ma mrazilo, keď sme pred pár

*dňami narazili na vypálené chatrče
a z niektorých dokonca ešte šľahali
plamene. Na poliach bolo toľko tiel,
že ani ja a ani Jindra sme to
nezvládli. Plakali sme. Nedokázali
sme srdcom pochopiť, ako môže
človek zabiť človeka.*

7. Marec 1828 po Kristovi

„Mačička“

Ráno sa blížilo veľmi pomaličky. Na vrcholkoch stromov bolo sotva vidieť záblesky slnečných lúčov, ktoré tak veľmi potrebuje každý z nás. Po okolí zneli zvuky, ktoré vie identifikovať len skutočný „obyvateľ“ končín pralesa menom „Svet.“ Jindřich i Adam boli každou nocou viac a viac ostražitejší. Strach sa dal krájať, no navonok boli všetci odvážni.

„Počuješ to?“ Spoza neďalekej
húštiny sa predieral ston, ale nie taký
aký vydávajú ľudia, lež zvieratá,
keď sú na konci svojich síl. „Adam,
vezmi si pušku a ja zoberiem lampáš.
Nebudeme nikoho budiť. Poďme!“
Ostražitosť bola na mieste
a nerozumnosť oboch, keď sa
vzdialili do džungle plnej smrteľných
nástrah, hadov, pavúkov, šeliem. Čím
viac sa blížili, tým sa lampáš viac
triasol a Adam tiež nevyžaroval
veľkú istotu.

Jindřich sa obzrel vzad a tábor videl už len veľmi rozmazane. V duchu rátať kroky a odrátaval čas. Nárek bol stále bližšie a bližšie. „Priateľu, buď počujem mačku, alebo potom neviem. Hm, aj mne to tak pripadá, ale čo by tu robila mačka?“ Na prekvapenie oboch, keď odhrnuli kríky, pred nimi sa krčil malý jaguár. Mohol mať sotva pár týždňov a bol zranený. Zviera malo strach, tak cerilo svoje zúbky a jasne dávalo na

*známost, že sa nevzdá tak ľahko.
Priatelia však vedeli ako na neho.*

"Domáci" miláčik Sandi

*Kúsok mäška podstrčili hladošovi
pod ňufák a zrazu boli priatelia.
V tábore poriadne „mačičku“ prezreli
a zistili, že ma prerazenú labku.
Obviazali ju a vyčistili ranu. Do
rána bolo ešte ďaleko , ale obaja
priatelia si kladli otázku. Je mláďa
opustené alebo? Skoré brieždenie
a prekvapenie , aké nemá páru. Pierre
od údivu ani hlásky neprehovoril.
Paolo správne podotkol, že Jaguár
nie je žiadny domáci miláčik a i keď
je miesto, kde ho objavili dosť ďaleko*

od ich typických lovísk ,
neprekvapuje ho to. Ľudia – Lovci,
strieľajú toto krásne zviera pre
kožušiny a už sa neraz stalo, že
zo strednej latinskej Ameriky ,
zablúdilo pár jedincov do Amazónie.
Pierre sa nakoniec spamätal
a prehľadal okolie pralesa. Nič
nenasvedčovalo, že by tu bola jeho
matka. Jaguár si po krátkom čase
každého získal. Adam premýšľal nad
menom, aké by mu dal. Nakoniec sa
rozhodol, že ho pokrstia Sandi.

Nožička sa mu hojila veľmi rýchlo a čoskoro hopkal vedľa skupinky so vztýčenou hlávkou , ale i večne vystrčenými uškami. Pierre s Paolom šli v popredí a riešili čo s malým Sandim. S nimi dlho ostať nemôže, ale na druhej strane, ani sám. Džungľa by ho razom „pohltila.“ Konečný výsledok bol, nechať si ho pokiaľ sa bude dať a nebude Sandi prejavovať svoje zvieracie pudy. Pierre však podotkol, že jaguár je v podstate neškodný.

Jeho veľkosť nie je taká veľká na to, aby ohrozila človeka, ale i tak sa treba mať stále na pozore. Ďalší deň putovania sa blížil ku koncu a už bol najvyšší čas sa utáboriť. Lenže všade kam sa človek pozrel bola len džungľa. Paul sa rozhodol, že sa skupina vyštverá na strom a z lián si spraví istenie, aby z tej veľkej výšky nespadli. „dnešná noc bude chladnejšia. Noc je v splne.“ Upozorňoval dobrodruhov Pierre. Adam sa odvážil vystúpiť nad

korunu a skoro onemel. Posunkami zavolať na ostatných. Obloha bola ako pohľad na veľkú vatru, z ktorej vyletujú milióny iskričiek. Opísať slovami tú nádheru - Nemožné. Paolo sa rozhovoril o tom, ako ho otec učil astronómiu. Koľko nocí čakali, aby bola obloha jasná a teóriu, ktorú mal v malíčku, aplikoval s otcom do praxe. Začal plakať. Nebolo to tak dávno, čo jeho ocino odišiel na oný svet. Jindra navrhol, aby sa spoločne pomodlili.

*Zatvorili oči ako na povel
a v tichosti si každý odriekal svoju
časť modlitby, pre ľudí, ktorí mu tak
chýbali.*

4. Apríl 1828 po Kristovi

„Zajatie“

Pochod bol na počudovanie veľmi pokojný. Pár ľudí však vedelo, že to neveští nič dobré. Tradovala sa jedna povera. „Keď nestupíš na hada, či puma nevzhliadne Tvoje stopy, či indiánsky šíp nestretne sa s Tvojim telom, tak si do pralesa nikdy nevstúpiš.“ Začalo sa zmrákať, únava padala na výpravu rovnako rýchlo, ako sa strácali za obzorom

posledné lúče slnka. Znenazdajky ostalo hrobové ticho, až mráz začal behať po chrbte. Zmysly u každého vybičovali tento moment, na maximum. Spoza stromu vyletela šípka a všetci sa v stotinu sekundy obzreli za seba. Jedine Paolo sa nemohol, bol posledný a zacítil ako sa mu vnorila do krku. Vtom istom momente si ju už chytať a vyťahovať, no jedť bol rýchlejší a za pár sekúnd padol medzi svojich zdesených priateľov.

Z džungle sa vynorilo niekoľko
desiatok indiánov kmeňa Gré.
Bádatelia radšej zložili zbrane a
čakali na náčelníka. Všetkých
prekvapil šaman, ktorý fúkol do
Paolovho nosa nejakú zmes a za pár
minút bol opäť na nohách. Paolo sa
spamätal a začal sa s náčelníkom
rozprávať. Náčelník Jí bol veľmi
nízky, ako koník strednej výšky.
Neposlušné vlasy čierne ani sadza a
maličké prsty nedávali známosť, že je
náčelníkom.

Lenže pocit neskutočnej dobroty z Jí priam vyžaroval. Práve Adama najviac zaujali jeho krátke ruky. Vyzerali ako jeho pred pár rokmi. Na to, že bol z džungle, bol veľmi dobré oblečený v koži leoparda a i sandále, ktoré mali všetci, boli veľmi pevné. Na moment mu v hlave vznikla myšlienka, či by aj jemu také spravili. Nakoniec sa ukázalo, že to bol žart z ich strany. S Paolom sa poznali a prechovávali k sebe úprimné priateľstvo.

Na svojej prvej výprave po Amazónii sa stretli za podivných okolností. Paolo zachránil Jí- mu život. Jí sa vybral s pár mužmi na lov, a keď sa s neúspechom vracali, stretli bandu hrdľorezov, ktorí drancovali končiny. Paolo bol blízko a spolu s nosičmi ochránili tento jedinečný kmeň. V ich osade ostali niekoľko týždňov a veľmi rýchlo sa naučili s nimi komunikovať. Až prekvapovalo, ako veľmi dokáže človek dať lásku inému.

Náčelník Ji

*Tento kmeň sa ako keby vymykal
dnešnému svetu v ktorom vládne zlo.
„Adam ja som skoro skolaboval,
chápeš to, že sa na nás vyrojili a ja
som si pripadal ako terč na putovnej
strelnici?“ Zasmiali sa a to boli
najlepšie odpovede na situáciu, ktorá
ich tak veľmi prekvapila. Indiáni
necháпали a začali sa smiať s nimi.
Bolo to spontánne a milé. Po pár
stovkách metrov sa Paolovi tiež
zjavil úsmev na perách, ale taký iný.
Úsmev človeka, ktorý nájde*

*spomienku vo svojom srdci .
Spomienku krásnu pre jeho samého.
Stáli pred chatrčami a deti , ktoré už
temer dospeli, sa rozbehli za Paolom
a zborovo kričali: „ Grande
Salvatore!!“ (V preklade Veľký
záchranca).*

5. Apríl 1828 po Kristovi

Zázrak

Hned' zrána sa vybrali Pierre, Paolo, Jindřich a Adam na potulky po okolí. Paolo bol ich sprievodcom a chcel im toľko toho poukazovať ako pred pár rokmi náčelník Jí. Najskôr sa cestovatelia zaujímali prečo majú indiáni chatrče niekoľko metrov nad zemou. Celá osada vyzerala veľmi zaujímavo a hlavne Pierre sa nevedel na ňu vynadívať.

Bola kruhového charakteru, krásne usporiadaná a čistá. Uprostred sa nachádzala tá najväčšia budova . Chatrč náčelníka. Týčila sa o dve , či tri siahly vyššie ako ostatné. Všetky boli postavené na piatich rovnako hrubých kmeňoch vysokých ako mlynské kolo. Podstavec k domu bol z menších, ale zato veľmi pevných dosiek pospájaných s lianami. Samotný dom bol kruhového tvaru a vo veľkosti rovnej tým našim. Rodiny, ktoré v nich bývali, boli

pováčšine šest' až osem členné. Bývali spolu všetky generácie, tak ako na Hornom Uhorsku. Adam mal problém, aby si zapamätal jednotlivých obyvateľov. Nesmierne sa na seba podobali. Havranie vlasy, čierne oči ako dva uhličky popola. Veľmi sa čudoval, že ich najvyšší chlap nie je vyšší ako jeho o pár rokov mladší braček Jurko a ten má ani nie trinásť rokov. Keď Adam i Jindřich videli tú lásku medzi rodinami, obaja si len ťažko

povzdychli. Chýbali im najbližší. Človek musí obetovať pre svoje sny to, čo je najcennejšie a tým je veľakrát rodina. Až teraz začali chápať, že najkrajšie na ceste po svete, je tá spiatočná, domov. Jí rozprával o nutnosti stavať chatrče do výšok. Bez možnosti toho, aby sa k nim dostala nebezpečná zver. Neďaleko preteká veľriečka Orinoco a stávalo sa, že sa počas veľkých dažďov vyliala. Ďalej tu boli šelmy a hady.

Dospelí sa nemali problém ubrániť, len deti boli bezbranné. Skupina kráčala k neďalekým močiarom. Domáci ich volali „Ciefali,“ čo v preklade znamenalo domov beští. Cez paprade vysoké ako ríbezle doma v Gýmeši, sa predierali čoraz bližšie a cítili to na vlastnej koži, že sú blízko cieľa. Veľké kvantum hmyzu, dotieravého , no to bol ten najmenší problém , ktorý mohli očakávať. Zrazu v popredí počuli praskanie. Všetci spozorneli a ako na povel sa

prikrčili. Planý poplach. To sa len Kapyija (Kapybara močiarna) vybehla skrz kríky na breh. Adam sa zasmial. Čo to je za zviera? Pierre mu vysvetlil, že je to také prasiatko so srstou, ale že ma ešte chutnejšie mäso ako sviňa domáca. „Je však viac ako jasné, že neďaleko bude celé stádo, keďže kapyje žijú v skupinách, nie raz aj v počte sto kusov. Je to však obľúbená potrava pre zviera, ktoré ideme chytiť. V tejto časti pralesa je to najväčší dravec.“

Adam si ani neuvedomil , že zastal na boku mraveniska, no jakživ také mravce nevidel. Pierre opäť zamudroval a povedal, že je to druh paraponera, ktorý nezriedkâ dorastá do troch centimetrov. Ako podotkol, tak veľakrát to závisí od veľkosti kráľovnej. Hneď však nabádal Adama , aby odišiel od nich , čo najďalej, pretože ich uštipnutie skutočne veľmi bolí. Jí odhŕnul pár kusov tráv a bolí na mieste. Jedine on a Paolo sa potmehúdsky

usmievali, ostatní neskryvali
prekvapenie a nejeden z nich si
povzdychol. Pred nimi na brehoch
ležalo okolo tridsať kajmanov
okuliarnatých. Nádherné zvieratá a
pre indiánov z kmeňa Gré , boli
posvätné. Lenže najväčší dravec to
nebol. Jí vedel, kde sa skrýva a vzal
si veľkú haluz. V plytčine ju
zapichol a s Pierrom potlačil ako
páku ku sebe. „Monštrum“ sa začalo
ukazovať – Anakonda tmavá.
„Paolo, Jindřich podťe sem!“

Adam s Jindřom při hledání anakondy

Zavolať na priateľov Pierre. Adam len v nemom úžase pozerá na to divadlo. Traja chlapi ťahajú hada ako svet a ďalší sa snažia oblapiť ho za hlavou, aby nezaútočil. Jí poznamenal, že je kľudný. Viditeľne pred pár dňami žral. Preto nemal obavu vytiahnuť ho z úkrytu. Adam sa pozabudol a neuvedomil si, že sa nachádza v teritóriu veľmi nebezpečných zvierat. To Amazónia neodpúšťa. Bolo počuť len výkrik. Adamovi sa do lýtky zahryzol ešte

vzrastom junák – kajman. Duchaprítomnosť však zachránila Adamovi nohu. V poruke mal palicu, o ktorú sa opierať a vrazil ju rovno do papule nevítaného útočníka. Jindřich priskočil zozadu a ťahal zviera za chvost. Jí ho odstrčil a sklonil sa ku zvieraťu. Prešiel mu po strede hlavy a on po pár sekundách Adama pustil. Nohavica bola nasiaknutá krvou a Pierre ho ihneď usadil, dal mu napit' a roztrhal ju na franforce. Jí odbehol do lesa.

Za pár minút bol späť a mal v rukách nejaké rastliny a blato. Vzal jeden kameň a všetko to rozdrvil. Jemne zobral zmes do dlane a pritlačil ju na krvácajúce miesta. Jindřich šiel s Pierrom do pralesa a za moment priniesli provizórne nosidlá. Adam namietal, ale keď sa snažil postaviť, Jí ho zastavil. Paolo mu preložil náčelníka, že nemá sa vysilovať a hlavne si nemá ešte viac sám ublížiť. Nemal na výber a poslúchol.

Do osady sa dostali podvečer. Všetci zabudli na veľhada, pána močiarov. Na prvom mieste bolo, aby bol Adam v poriadku. Deti okolo neho poskakovali a vždy mu niečo priniesli. Jí ho zaviedol k šamanovi a ten mu dal vypiť odporný nápoj, no i Paolo ho ubezpečil, že je veľmi dobrý pre zdravie.

18. Apríl 1828 po Kristovi

Nové stretnutia

Ako plynuli dni i Adam nadobúdal nové sily. Síce len ležal a maximálne sedel , aj tak vždy mal čo robiť. Učil sa jazyk indiánov. Náčelník mu vždy ukazoval nové rastliny a všetci boli neskutočne srdeční. Pár dní ešte trvalo, keď sa Adam rozhýbal, ale v tak skvelom prostredí to išlo proste samo.

*Cestovatelia sa začali pomaličky
chystať na ďalší pochod. Boli
oddýchnutí a nabrali kopec síl.
Čakala ich ešte dlhá púť a nemohli sa
dlho zdržovať. Pripravili si zásoby
na niekoľko týždňov. Celá osada
vyšla von a prekvapili Adama i
ostatných účastníkov tejto púte.
Všetci zažili niečo jedinečné, len
Paolo to už poznal. Všetci
domorodci ich obkolesili a zovreli do
veľkého objatia, ktoré ako povedal
Jí, im má dodať veľa šťastia a síl do*

d'alšej púte. Paolo vedel, akým smerom majú kráčať a pomocou kompasu a staršej mapy, ktorú si vyhotovil, keď tu bol pri svojej prvej ceste, sa neobával, že zabľúdia, len toho, že ich prekvapia vrahovia, pre ktorých boli brehy Orinoca zlatým rajom. Veľa cestovateľov prišlo o život v tejto končine. Preto mal Paolo oprávnenú obavu. Na počudovanie sa táto časť pralesa viac podobala rovinám Uhorska. Predsa len bolo cítiť, že veľriečka je neďaleko

nich. Niekoľko kilometrov od cestovateľov bolo vidieť ako z húštin vylietajú vtáky a z veľkej výšky sa vrhajú do priestoru pod nimi a následne v zobáčkoch držia malé rybky. Nádherná scenéria podčiarknutá flórou ako z iného sveta. Ich cieľ sa blížil každým novým krokom vpred. Mačetou si predierali cestu k rieke a tešili sa zo svojho postupu. „A Paolo smiem otázku?“ Začal dialóg Pierre. „Jasné, len sa pýtaj.“

*Pierre chvíľu premýšľal. „Povieš
myslím nám všetkým. Vieš, Ty si tu
už predsa len bol a vieš, ako dlho
budeme ešte putovať, no to nie je
otázkou. Najviac ma trápi jedna vec.
Indiáni spomínali nejakých
„Groķchos,“ že vraj sú nesmierne
nebezpeční. Povieš nám o nich viac?
Mal si s nimi už tú „česť“ sa
stretnúť? Vieš, nech vieme ako sa
máme pripraviť a najmä, kde sa títo
„Groķchos“ nachádzajú?“ „Vieš
Pierre, ono to je tak, že pred pár*

*desiatkami rokov tu boli bohaté
náleziská zlata. Prišli sem rôzni
ľudia a viac vrahovia a zloději z
Európy. Len pár prišlo a nie kvôli
zlatu, ale pomoci indiánom.
Všetkých pohltila zloba. Umreli pre
dobré myšlienky. Založili si tu aj
osady, mali rýchle člny a zabíjali i
bez dôvodu. Po pár rokoch na nich
Španieli vyslali armádu, ktorá však
pohorela a ešte s väčšou vervou
všetko ničili. A takto to je dodnes.
Zlato sa však minulo a z raja sa*

stalo miesto, kde sa boja prísť i najväčšie armády, pretože táto džungľa je plná nástrah z prírody a nie to ešte vrahov, pre ktorých nie je problém prerušiť niť života komukoľvek. Preto sa majme na pozore a moja rada je, držme sa niekoľko desiatok metrov od prúdu Orinoca. Je to predsa len väčšia možnosť ako ich nestretnúť. “ Krok sa spomaľoval a obava narastala. Na všetkých už bolo vidieť únavu z putovania.

*Prešli stovky kilometrov v nesmierne
ťažkých podmienkach. Či lialo alebo
pálilo slnko, v tejto časti džungli to
bolo v podstate jedno. Husté lesy
prepúšťali málo svetla i kvapiek,
ktoré by cestovateľov osviežili.
Jaguárik pomaličky rástol, Sandi,
ako ho všetci volali, sa začal správať
skôr ako domáci miláčik a nie šelma
patriaca do tejto časti sveta. Nie raz
už priateľov varoval pred
nebezpečenstvom a s nastraženými
uškami vždy dokázal strhnúť svoju*

novú rodinu, do nesmierneho pozoru. Prešli dve noci a Adam už nedočkavo ťukal so svojim nožíkom na kmeň spráchniveného stromu. Oheň pomaličky zhasínal a všetci naokolo ešte spali. Vtom Sandi otvorila oči a Adam tiež spozornel. Pár desiatok metrov od nich šušťalo papradie. Jaguárik pozrel skúmavo na Adamka a on už vedel, čo má robiť. Prebudil Jindřicha a ostatných. Hluk silnel a všetci sa snažili kryť ako sa len dalo. Jaguár vydával zvláštne vrčavé

zvuky a i keď mu Paolo držal papuľku, bolo stále veľmi výrazne počuť Sandiho nespokojnosť. Cez paprsky vychádzajúceho slnka bolo vidieť obrysy postáv. Početnosť Paolo odhadol na pätnásť ľudí. Strach sa zmocňoval každého. Sem tam bolo vidieť aj pušky, ktoré mávali len zabijaci. Napätie sa so skracujúcou vzdialenosťou len zväčšovalo. Odrazu bolo po všetkom. Priatelia pozabudli nazerat' i dozadu a na ich pleciach pristáli chladné

hlavne zbraní. Vysoký chlap , zjavne ich veliteľ povedal po španielsky. „Nekladte odpor a možno prežijete a tú mačku nechajte tu, pokiaľ nechcete , aby z nej bola moja ozdobná pracka na topánkach.“ Skupina hrdľorezov sa rozrástla na temer päťdesiat chlapov. Pierre priznal, že by nemali žiadnu šancu a s pokorou sa vzdali. Kráčali v dvojstupe a len smutne sa pozerali za Sandim. Maličký bol v pralese odsúdený na smrť.

Nebol ešte dostatočne silný a to vedeli všetci. Jaguárik však nechápal slovám ostaň a podobne. Rozbehol sa za ostatnými a kráčať povedľa nich ako poslušný psík a so šibalskými iskričkami v jeho očiach sa zajatcom kráčalo o niečo ľahšie. Krok za krokom, sa približovali k stále väčšej otázke, čo ich čaká a neminie. Stúpali do kopca , jediného široko – ďaleko, ktorý tam bol. Neprešlo ani pár hodín a už stáli na vyčistenej stráni, kde stálo malé mestečko, o

ktorom nemal páru ani Paolo. Budovy pripomínajúce tie z Európy. „Kde sme to?“ spýtal sa Pierre. Skoro dva metre vysoký obor sa naklonil k Pierrovi a pošepkal. „Cimpo , mesto najväčších bláznov.“ Obor sa volal Kébé a pochádzal z Portugalska. Bol neskutočne tmavý , skôr ako černocho a nie Európan. Dlane mal veľké a každý mal pred ním patričný rešpekt. Niečo však z Kébého vyžarovalo a nebolo to zlo. Adam sa mu zadíval na chvíľu do očí až ho zamrazilo.

„To nie sú oči vraha, to nemôže byť zlý človek.“ Opaľoval si svoju myšlienku neustále dokola. Podľa Paolových odhadov žilo v meste do tritisíc ľudí. Prevažná časť obyvateľov boli belosi, no našli sa tu i černosi , ktorí boli otrokmi v tejto malej kolónii o ktorej okolitý svet zrejme ani nepočul. Mestečko bolo udržiavané a veľmi dobre strážené. Uprostred zdanlivej nesúmernosti bolo pekné miesto na oddych a hlavnou dominantou bol nádherný

*kostol , ktorý nesiahal síce do výšky,
ale do šírky. Všetky budovy neboli
vysoké a mali len jedno poschodie.
Na zajatcov však urobilo mestečko
silný dojem. Púť po Amazónii je ako
prechádzkou v raji, lenže sú len
ľudia a spoločnosť a ten ruch
dialógov, stretnutí im predsa len už
chýbal. Prežívali zmiešané pocity.
Krok za krokom sa blížili k najväčšej
budove, ktorá nebola z typického
dreva, ktoré rúbali v tunajšom
pralese, ale bola postavená z pevných*

nepálených tehál, ktoré Adam poznal zo svojho domova. „Adame, to nie je možné, veď takéto domy máme v Čechách a nikde inde som také nevidel.“ Obaja len pokrútili hlavou a s nádejou vkročili do haly. Pierre a Paolo si vzali slovo a poprosili väzňateľov o vodu. Na počudovanie im vyhoveľi a priniesli veľký mech plný daru života. Adam sa potočil a zrazu mu do oka padla kresba. Zostal na pár momentov a nechápal. Bola to maľba jeho rodného kraja.

*Na Zoborských stránach sa sklánali
viniče a v popredí muž a žena ako
strihajú hrozno. Vtom ho príchodom
vyrušil vzrastom menší muž. Do očí
hneď udrela jeho brada, ktorá bola
temer dve piade dlhá, jemne
postriebrená časom. Vlasy výrazne
hnedé a veľmi husté. Ihraví úsmev
vystupujúci do priestoru plného
napätia, bol nečakanou hrdličkou
mieru, ktorý priniesol páter Silício.
Hneď bolo zrejmé , že je to Slovan.
Jindřich len buchol Adamovi po pleci*

a úžasom vypovedal všetko, čo chcel slovami, no nestihol, pretože ho Silício predstihol. „Milí priatelia. Mrzí ma to prepadnutie, ktoré Vám Kébé pripravil, no on za to nemôže. Kedyśi dávno sa dostal do rúk otrokárov v Afrike a prežil si svoje. Naše chovanie je mu ešte stále cudzie. A kto som ja? Moja maličkosť. Volám sa Páter Silício a moje pôvodné meno je hrnčiar Tomáš z Rajeckej Lesnej. Pochybujem, že niekto z Vás pozná ten krásny kút

sveta menom Horné Uhorsko..“ Páter ani nestihol dopovedať a Adam spravil nečakanú vec. Podišiel k nemu a objal ho so slovami. „Ďakujem Ti Bože.“ Páter len stál a chvíľku nechápal ako i priatelia. Vtom si Silício uvedomil, že to je jeho rodná reč. Doteraz vravel len taliančinou, keďže mu Kébé povedal, že neznámi sú z Talianska. „Priateľ, ako sa voláš a odkiaľ si? Roky som už ľubozvučnú slovenčinu nepočul a veľmi mi chýba.

A vlastne, čo robíš tu na konci sveta?“ Všetci nemo pozerali na Pátra, všetci okrem Adama a Jindřicha, pretože len ony dvaja rozumeli reči, ktorá je tak blízka pre oba národy. Spontánny úsmev a neopísateľná radosť tejto trojice však dala najavo aj ostatným , že všetko je v najlepšom poriadku. „Pane Jo. Ja ani nevím , co říct. Jsem Jindřich. Díky Ti Všemohouci.“ Vyhrklo z Jindřicha. „Smiem sa Vás spýtať, čo tu vlastne robíte a nie ste Vy tí

zabijaci „Groķchos“? *A som Adam z Gýmeša. Tu s Jindřichom, Paolom a Pierrom, i mojimi novými priateľmi putujeme skrz Kolumbijskú a Venezuelskú časť Amazónie, snažiac sa dostať ku Atlantiku v ústi rieky Orinoco. A tu hľa je i náš „psík“ Sandi.“* Páter sa usmial a s upokojujúcim hlasom vyslovil to, čo potreboval každý počuť. „Milý Priateľu. Groķchos sú už minulosťou. Všetky tie reči, ktoré sa šíria pralesom , sú len výmyslom.

Pred pár rokmi som sa vydal do sveta a skončil som nakoniec tu. Stretoľ som i Grokchos, no ony už chceli jedno, usadiť sa. Pomohol som im so stavaním domov a vytvorenia prostredia , v ktorom sa bude každý z nás cítiť najlepšie ako sa dá.“ Na znak priateľstva a úcty poďal Páter každému ruku a úctivo i všetkých objal. Pierre jemne naznačil, že sa nemôžu dlho zdržiavať , pretože ich loď pripláva do ústia Orinoca o necelé tri týždne. Všetci súhlasili.

Prešlo pár dní a Páter začal premýšľať. V srdci sa mu vynorili všetky spomienky a pocítil veľkú túžbu odísť domov, opäť vystúpiť na Kľak a pokochať sa krásou dedinky Čičmany. Zavolať si Adama a predstrel mu tú možnosť. Adam bol prekvapený, no nevidel žiadny dôvod, prečo by nemohol ísť s nimi. Páter pripravil veľkú hostinu a v predvečer odchodu prehovoril k ľuďom, s ktorými prežil tak veľa.

29. Apríl 1828 po Kristovi

Rozlúčka

*Nad mestom držali ohne stráž.
Mesiac žiaril tak, že si človek mohol
myslieť, že len slnko si odskočilo na
pár minút za obzor. Nádherná noc
na rozlúčku. Páter stál uprostred
davu a na krajíčku mal slzy. Boh
zasadil do srdc ľudí lásku. Všetci sa
držali za ruky a vytvorili veľkú
reťaz. Černoch, beloch, indián.
Nespočetne veľa národov zborovo*

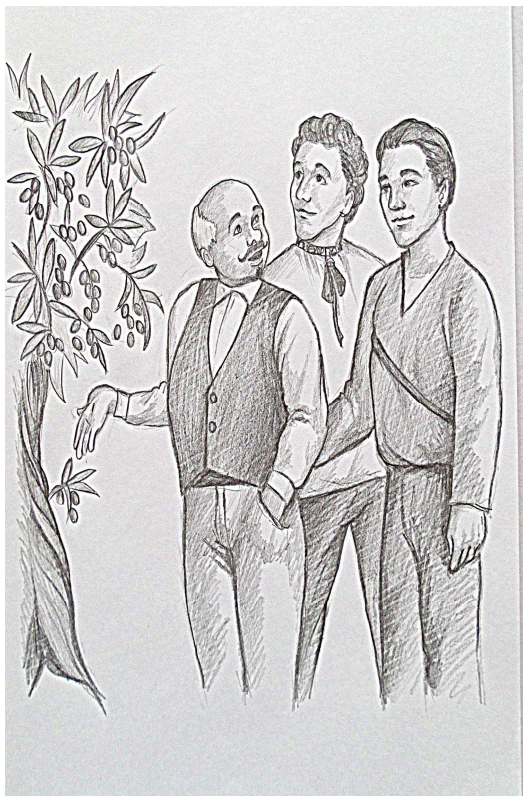
spievali. Zimomriavky prechádzali po chrbte každému. I Adam len pozeral a nechápal, kde sa vzalo toľko dobra v ľuďoch. „Zázraky sa dejú. Zázrak je tento moment, chvíľa pre ktorú sme sa narodili. Pred rokmi ste boli len stratení. Dnes máte srdcia naplnené láskou. Môj čas sa tu naplnil a Boh ma posielá domov. Spoločne sme vykonalí zázrak a dnes tu pred Vami stojím s pár vráskami navyše, ale srdcom naplneným šťastím.

*To, čo sme vybudovali svojimi rukami
a umom s koreňmi lásky, to sa dnes
už nikde na svete nepodari vykonať.
Moja hrdosť na každého z Váš je
nesmierna. Pýtate sa, za kým prídete
po múdru radu. Vravím Vám za
nikým chodiť nemusíte. Boh Vám
vždy pomôže a ako som Vám nie raz
vravel, držte spolu tak, ako to chcel
sám veľký Svätopluk od svojich
synov a nikdy nepocítite pád svojej
novej spoločnosti. Chráňte sa pred
závisťou a zlom a budete navždy*

šťastní. Vy ste ma šťastným spravili,
Ďakujem. “ Každý obyvateľ Pátra
objal a niečo krásne mu povedal.
Láska dnes bola naplnená. Hody srdc
povzniesli život nad príbeh vpísaný
do kníh. Ľudia sa veselili a smútili
zároveň. Ráno prichádzalo rýchlo.
Vonku bola taká horúčava i cez noc,
že nikto nespál v dome. Kto ešte
vládal, tak sa rozprával, no naši
priatelia už pár hodín driemali. Páter
k nim prišiel tesne pred brieždením a
zobudil ich.

*„Páter Vy žiarite šťastím.“
Poznamenal Paolo. Veľmi som
vdáčný Bohu, že spojil naše cesty.“
Ako tak stáli na vršku a videli celé
Ciampo. Silíciovi sa skotúlali po
lícach slzy. „Jeden príbeh končí, nový
sa môže začať písať.“ pošepol si pre
svoju odvahu viac neplačať. Do
konca púte ostávalo priateľom ešte
zdolať poslednú časť dolného toku
Orinoca. Tu táto veľrieka miestami
dosahuje šírku až tri kilometre a
hlĺbku do dvadsať metrov.*

Plán je prejsť po doline , ktorú volajú Angosturas. Cieľ už je zdanlivo na dohľad a mesto Ciudad Bolívar. Adam kráčaľ v popredí aj s Pierrom. Rozprávali sa o rozmanitosti prírody a ako sa cirkev myľi. Podľa všetkého človek vyšiel z opice a nie z momentu, keď si to Boh zmysleľ a bol človek. Počas putovania stretli veľa typov domorodcov v rôznych etapách vývoja a to len podčiarkovalo domnienky, ktoré vypovedali bádatelia novej éry.

Pierre, Jindřich , Adam

Vo vášnivej debate pokračovali niekoľko hodín a Páter za nimi len načúval. Jindřich pre zmenu vhuľ do rozhovoru s nosičmi a jeho španielčina bola každým dňom lepšia. Paolo sa venoval skúmaniu flóry a kochal sa nad tou nádherou. Prešlo pár dní a jedine čo zaujalo priateľov , bolo ako sa Sandi vrhol do džungle. Čakali, že sa už nevráti, ale on sa vždy vrátil po pár hodinách späť. Jedine Paolo si kľadol tú správnu otázku, čo spraviť so

Sandim, keď sa budú mať nalodiť. Všetci ho mali radi a bol ich slniečkom a strážcom, no nie je to tak správne, brat' zvieratá z ich prirodzeného prostredia. Poznal pár ľudí pre ktorých bolo úplne normálne, si na svojich panstvách chovať krokodíly, tigre, či slony. Bolo mu ich ľúto, veď každý tvor je najšťastnejší vo svojom prirodzenom prostredí a nie v zajatí. Ďaleko od ich domova. Veľkosť srdc skutočných priateľov je nesmierna a táto púť zoslala z nebies

*nádherne ľudské bytosti. Osud spojil
dobro a to dobro putuje po divočine,
nepoznanej a tak krásnej. Zápisky
Paola sa písali ako zázraky
mávnutím čarovného prúta. Raz si
zapísal: „Svet je kúzelné miesto.
Niekdý máme pocit , že stojíme na
okraji priepasti a už nemáme kam
kráčať, keď tu k Tebe pristúpia
priatelia a spoločnou vierou a túžbou
byť , postaví most a spolu s nimi sa
dostanem na ďalší breh s ľuďmi , pre
ktorých je jedno ako vyzerám, ale*

*kým som, bytostne.“ Veru, len žitím
sa osudy ľudí spájajú, no i
rozchádzajú. Láska má veľa farieb
dúhy a priateľstvo, ak je úprimné, je
večné.*

8. Máj 1828 po Kristovi

Cieľ

Krok za krokom a diaľka sa mení na desiatky hodín putovania. Pomedzi úžiny Orinoca sa predierali stále bližšie k cieľu. V tejto časti už bolo prirodzené stretnúť ľudí , osady, na ktorých bolo vidieť už dotyky civilizácie. Paolo uprostred obednej siesty poznamenal. „Amici, za dva možno tri dni sa dostaneme do nášho cieľa , ale čo spravíme s naším

„psíkom“ - Sandim. Nemôže ísť s nami, to nie je správne, jeho život je tu v pralese.“ Všetci súhlasne, ako na pokyn - prikývli, no odpoveď bolo ťažko nájsť. „Mohli by sme nájsť kmeň, v ktorom je i liečiteľ zvierat, tým pádom by sme ho nechali tam a ten človek by si stým určite lepšie poradil ako “ Nikto nemal nič proti tomu, no nemali ani páru, kde taký kmeň hľadať. Báli sa o Sandiho, aby prežil v pralese a aby mu nik neublížil.

*Ich „mačička“ akoby z ich slov
vycítila tok myšlienok o čom
diskutujú. Poslednýkrát na nich
pozrel s láskou v srdci. Zavrtel
chvostíkom a o každého sa obtrel,
aby si naveky zapamätal pachy tých,
ktorí mu zachránili život. Zdvihol
hlávku a „zamňaučal.“ Za pár
momentov sa stratil v pralese. „Boh
má vždy odpoveď na všetko.“ S
úsmevom podotkol Páter. „Mali by
sme sa poponáhľať, posledné dni sa
už počasie rozhodlo na nás zosieľať*

dážď, tak verím, že v zdraví sa dostaneme do mesta Bolívar.“ Adamova poznámka bola veľmi výstižná, keďže tieto dažde dokážu priechodné chodníky zmeniť na nedozerne močariny a z rieky Orinoco sa stáva búrlivá talianska žena v najvyššom štádiu hnevu. Príroda sa menila z pahorkov a menších vrchov na výšavy, ktoré boli tak mohutné a na vrcholkoch sa javilo veľa skál. Zvuky hrajúce sa s dažďovými kvapkami, hrali symfóniu

*dirigentky prírody. „Budeš mi chýbať
nebeská čistota.“ „Tak, je!!“ Pridali
sa všetci do Adamovho monológu.
Nadišiel deň, keď sa cesta rozšírila.
Vrava ľudí dostala grády, na ktorú
si už sluch putovateľov odvykol.
Slnko predierajúce sa mrakmi
miestami osvetľovalo ten svet ľudí.
Ako na znamenie sa všetci obzreli
späť. „Je to raj. Verím, že sa sem ešte
vrátíme priatelia.“ vyslovil proroctvo
túžby Jindřich. Už z výšky bolo
vidieť ich loď.*

Bola najväčšia a nedala sa s ničím pomýliť. Zrazu sa stalo nečakané. Adam kráčaľ uprostred a chytil Jindřicha a Pátra za ramená. Spomalili a k chlapeckému objatiu sa pridali i ostatní. Kráčali z kopca a spievali si a užívali života. Čas púte sa dotýkom zábradlia lodi skončil. „Hm, podľa výpočtov, sme v pralese prešli 75 uhorských míľ, to bolo asi 700 kilometrov. Nesmierna diaľka priateľia. Som na Vás hrdý, priateľia.“

Pierre potriasol každému rukou a zavesil medaily odvahy, so slovami pýchy. V úsmeve sa príbeh púte dostával na posledné stránky Adamovho príbehu, ale len zdanlivo. Nikto predsa len nemôže vedieť, čo sa v jeho živote ešte udeje.

20. Máj 1828 po Kristovi

Návrat

Skoré ráno a plachty stiahnuté. Lod' sa nechávala unášať prúdom Orinoca. Meandre, ktoré táto veľriečka vytvorila sú neopísateľné. Od Bolívaru je však rieka viac – menej priama , i keď sa tiahne na severo severo – východ a za mestom Guyana sa stáča na východ. Kapitán musí byť obozretný , i keď nesmierna šírka tejto rieky dáva na známosť ,

kam treba loď viesť. S veľa prítokmi a vetveniami vytvára jednu z najkrajších scenérií na svete. Veľkosť delty je taká , ako celé Horné Uhorsko. Kapitán však Adriu viedol majstrovsky a za tri dni už opúšťali mútne vody venezuelskej dalkyni života. Smer bol nateraz jasný – Kapverdy. Ostrovy na polceste do Európy. Plachtovie už bolo naplno rozvité a južný vietor ich hnal vpred po hladine Atlantiku. Paolo, Pierre, Jindřich.

Páter i Adam stáli na prove a dýchali život. „Ako nám to utieklo. Tie diaľky a to sme pred ani nie pol rokom stáli nad mapami a len ťažko sme si vedeli predstaviť, že to zvládneme. Napodiv sa nestalo nič výslovne tragické a s odstupom už len pár dní Vám chcem povedať, že máte môj obdiv Páni.“ Ku Pierrovi sa pridal i Paolo a neskôr Adam. S nadšením začali spomínať a vyfarbovať spomienky opäť naživo a až teraz pochopili, čo vlastne

dočkázali. Počas toľkých mesiacov zistili, kde sú ich hranice a čo dokáže ľudská nezlomnosť. Prekonali strach a kráčali. Mnohokrát stáli pred otázkou, sa vzdať. Strach posunuli do stratena a s hrdosťou sa na seba pozreli a bez slov , si vyjadrili navzájom obdiv. Zvečerievalo sa a slnko sa stratilo kdesi nad ťažkými mrakmi. Vietor naberal na sile a Paolo rozkázal zvinúť viac plachiet, keďže barometer nesignalizoval nič dobré.

*Bol čas večere a Julia im opät
navarila skvelé jedlo. Jindřich sa
naučil s Juliou rozprávať cez papier.
Veľmi im to spolu pristalo. Lod'
Adria v oceáne vyzerala ako
škrupinka z orecha plávajúca na
bystrine kdesi na Hornom Uhorsku.
Za pár hodín sa búrka rozpútala v
celej svojej sile. Vlny dosahovali
sedem alebo až osem siah a veľakrát
sa Adria prehupla cez ich jazyky a
padala dole. „Jindřich mal opät tú
„správnu“ farbu a radšej bol zavretý*

v kajute. My ostatní sme pomáhali so všetkým, aby sa nič zlé neprihodilo. Máme strach ako nikdy. Pane Pomôž a ochráň nás. Píšem do svojej knižky a verím, že ešte veľa strán zaplním, len nech prežijeme toto peklo.“ Plavčík si robil neustále zápisky a modlil sa. Búrka nie a nie poľaviť. Nadišlo už tretie ráno od chvíle, keď fregata dostala prvé okovy od Matky Prírody. Paolo sa zhrozil nad tým, že sa im pokazil jeden kompas, našťastie v kajute mali

ešte jeden a ten veľmi pozorne každú hodinu kontroloval a zapisoval údaje do námorníckej mapy. Ku smeru potreboval vedieť i rýchlosť a na to slúžil plavbomer. Kapitán tak vedel spolu so sextantom (v prípade mesačného počasia) určiť, kde sa presne nachádzajú. Lenže teraz vládli oblohe mraky a nie a nie ustúpiť. Vlny neustále križovali palubu lode a búrka stále naberala na sile.

„Páni mám vážnu obavu, že smerujeme nie do víchrice, ale hurikánu, aký som sám nezažil.“ Pri obede sa rozhovoril Paolo. Nikomu nebolo do reči a strach sa v ich duši opäť rozrástol do obrovských rozmerov. Loď pod náporom všetkých síl vydávala rôzne zvuky a v istých momentoch sa zdalo, že sa každou chvíľou rozpadne na milióny kúskov. Letela nesmiernou rýchlosťou , i keď mala len dve plachty z vari dvadsiatich,

rozvinuté. Kapverdy sa blížili, no Paolo nevedel odhadnúť, či ich aj zbadajú a z ktorej strany ich minú. Ďalšie hodiny víchor nabral ešte na sile a na lodi bolo stále viac vody. V jeden moment sa však všetko zmenilo. Adria narazila do vraku inej lode, nikto ju nemohol vidieť, pretože bola tesne pod hladinou a boli to len trosky. Veľké rahnó preniklo do trupu a do lode začala tiecť voda. Na rozhodnutie ostávalo len veľmi málo času.

Paolo zvolal všetkých na palube a zo zdanlivo smrteľnej situácie , sa snažil vyťažiť život , ako správny Kapitán. „Nemáme čas opravovať , diera je príliš veľká. Máme štyri člny, v ktorých sú zásoby na mesiac. Do každej z lodí pôjdu dvaja námorníci a my priatelia sa rozdelíme tak, že Adam a Jindřich pôjdu do tej väčšej. Páter a Pierre pôjdete do ďalšej a ja s Juliou a poslednými , pôjdem posledný. Nemáme na výber. Musíme našu Adriu opustiť.

Chcem Vás upozorniť, že počas tohto konca sveta , majte plachtu uzavretú, aby ste sa nepotopili skôr ako prejde pár minút. Naše šance na prežitie sú nevysoké, ale verím, že to zvládneme. V člne máte i kompas a mapu, malý sextant- Adam, učil som Ťa ním zaobchádzať, tak verím, že to bude len dobré. Stretneme sa na súši a dáme si pohárik whisky. Nech nám Boh pomáha.“ záchranné člny sa postupne dostali na oceán a iba viera s kamarátkou nádejou

*zostávali priateľom. Čas na zúfanie
nebol, len na hofý boj o život. Vlny
vzali čln a za pár chvíľ sa už Adria
stratila z dohľadu. Ostatné člny sa
dostali tiež na oceán a ich fregata
dávala posledné zbohom tomuto
svetu a už sa ponorila do večnosti.
Bolo ticho, len príroda hrala svoje
sólo a ukazovala sa v plnej sile.*

*Adam hľadel na Jindřicha a Jindřich
na dno svojho sveta menom
záchrana. Ďalší dvaja námorníci
takisto slovka neriekli.*

Od Conteho to bolo veľmi prezieravé riešenie rozdeliť posádku na viac lodí, aby aspoň jedna mala šancu doplávať ku brehu. Adam sa chytil vedra a voda, ktorá pretekala dnu, i keď mali plachtou prekrytý vrch, sa ju snažil dostať späť do oceánu. Čas sa vliekol a miestami sa zdalo, že stojí. Jindřich sa rozplakal. „Bojim jse. Mám pocit, že všechno je teď v rukách Všemohoucího a my stím nenadeláme nic. Bojim jse o nich, o nás.

Strach

*Proč jsi náš Pán veme k sobě jenom tí
dobří lidi a netresce smrti ti zlí?“
Otázky ostali otázkami. Nič iné ako
spánok nebol možný. Adam i
námorníci si ľahli na prične a snažili
sa aspoň na moment vyspať. Vyšlo
ráno a kolísanie prestalo. Adam s
jedným z námorníkov dali dole
plachtu a nemohli uveriť vlastným
očiam. Hľadina bola ako zrkadlo.
Bez vánky a nesmierna páľava.
Jednu časť člnu nechali prekrytú. Ich
svet sa scvrkol na päť siah.*

Svet, v ktorom musia prežiť do záchrany alebo záhuby. Slnko strácalo svoju silu a striedalo sa s nocou. Nadišla chvíľa , kedy sa z Plavčíka stane námorník. Vzal si sextant a zhlboká sa nadýchol. Ruka sa mu začala triasť. Zrazu si uvedomil, že už možno nikdy neuvidí nikoho, koho má vo svojom srdci tak hlboko. Prežehnal sa a riekol. „Tak Páni nadišiel okamih pravdy.“ Podľa kompasu a pozorovaní hviezd ich prúdy zanášali na juhovýchod, do

miest , kde Afrika je čiernejšia ako
sadze kominára. Stále tu však bola
šanca, že ich objaví nejaká loď

a nebudú sa plaviť toľký čas skrz
nedozerne vody. Noc sa striedala

s dňom a počasie sa menilo veľmi
rýchlo. Nemali pri sebe barometer,
tak nevedeli odhadnúť , čo príde

za pár hodín, len jasná obloha alebo
mraky boli odpoveďou na dohady,
ktoré v sebe mali. Jeden z
námorníkov si nožíkom robil zárezy

na lodi , za každý deň, ktorý boli
ďalej od Adrie a bližšie ku záchrane.
Opäť ich bičoval dážď, zas a znova
boli skúšaní živlami. Apatia sa im
začala vkrádať do duší. Jindřich ,
rodený milovník Zeme, trpel najviac.
Zabalený do deky si len vravel pre
seba. Smútok ho objal najväčšou
silou. „Jindřich, teraz musíme najviac
bojovať a veriť. Ja viem, že sme
možno už sami a ani nechceme
pripustiť, že už nepocítíme vôňu tej
skvelej Juliinej kuchyne, či múdre

slová Pierra a Paola, či našeho skvelého rodáka Tomáša od Rajeckej Lesnej. Je fakt neskutočne , ako moment dokáže zmeniť osud človeka, ale s každou chvíľou, ktorá príde, sa dá vyrovnať, pokiaľ sme. Tak Jindřichu – Úsmev.“ Jindra sa pousmial, ale veľká zmena to nebola. Ako na potvoru, žiadny parník, či škuner, či čokoľvek, sa neobjavilo na obzore. Adam odhadoval, že sa plavili v priemere 2 – 5 uzlov za

hodinu a za temer dva týždne už preplávali okolo 230 Uhorských míľ.

„Adame, koľko ešte, koľko dní?“
Ťažká otázka. Jeden z námorníkov volal sa Gerdo, mu povedal, že toľko, koľko to byť má. Adam sa pozrel do mapy a jeho čiara bola ešte asi týždeň od brehov. „Priatelia, do týždňa už budeme stáť na pevnine.“
Povedal to s dávkou malej istoty. Týždeň na oceáne je však ako rok v uhoľnej bani, kde sa môže prihodiť

*čokol'vek a všeci to vel'mi dobre
vedeli.*

IV. Kapitola Afrika

14. Jún 1828 po Kristovi

Pevnina

Trápenia, ktoré si prežili na oceáne sa pomaličky chýlili ku koncu. Pevnina sa blížila a i duševná radosť naberala na obrátkach. Desiateho júna stroskotanci zazreli obrysy zeme na juhovýchode. Trvalo ďalšie dva dni, keď sa zem ukázala celou svojou krásou.

Adam usúdil, že sú to ostrovy Sv. Tomáš. Všetci si hneď spomenuli na Pátra a spontánne im venovali modlitbu s prianím života. Rozhodli sa plaviť ešte dva dni ku kontinentu s vedomím, že tam ich skôr postretne pomoc. Štrnásteho júna sa ich loďka oprela o plytčinu a spoločne ju dotlačili na breh a ukotvili. Vylodili sa na mieste, kde nebolo ani vtáčika letáčika, a preto sa rozhodli deň oddýchnuť a spoločne sa vydať za pomocou.

Rozložili si oheň. Spomienky zrazu hrali s iskričkami mariáš. Adam sa zasníval a spomínal na Jánske ohne pod hradom Gýmeš ako preskakoval s kamarátmi vatra. Vtedy lietali aj svetlušky, bolo mu smutno. Jindřich sa videl pri rodinnom kozube a v srdci počul hlas svojich najbližších i námorníci boli zahľadení do svojich srdc. Vtom ich vyrušil zvuk z džungle, ktorá sa vynárala za ich chrbtami. „Kama hue untscho Té!!!“ S týmito slovami sa vynorilo pár

černochov. Zjavne nejaký kmeň. Boli pomalovaný bielou farbou a mali i časti oblečenia, „Nous les naufragés et les avoir besoin d'aide.“ Jeden z námorníkov povedal po francúzsky, že sú stroskotanci a potrebujú pomoc. Hneď sa zbrane sklonili a jeden z náčelníkov sa ukľonil a ukázal im cestu do ich kmeňa. Boli to Pygmejovia. Vzrastom asi tak vysoký ako Paolo, ale so srdcom skutočného anjela. Ich osada bola vzdialená len niekoľko minút chôdze

od miesta vylodenia. Kruhové chatrče mali úplne iný výzor ako tie v Amazónii. Neboli ani vo výške, dokonca ani neboli veľké. Boli k sebe veľmi blízko a mali len jeden otvor a to bol vstup. Vo vnútri boli veľmi jednoducho zariadené s miestom na spanie. Priatelia sa stali hosťami náčelníka Kimbue. Ten vedel po francúzsky vynikajúco a hravo sa s nimi dohodol, že len čo načerpajú sily, tak sa spolu vydajú do mesta Batoké a tam sa im nájde pomoc,

ktorú potrebujú. „Merci!!“ Vyšlo z
hrdiel priateľov. Okolie bolo
fascinujúce. V diaľke bolo vidieť
sopku Mongo ma Ndemi, ktorá sa
týči do výšky temer štyroch
kilometrov. Adamovi sa vrátili
spomienky na deň, keď pred pár
mesiacmi pristáli v prístave
Baranquilla. O to viac mu chýbali
všetci o ktorých sa tak veľmi bál.
Ďalší večer zorganizoval náčelník
veľkú slávnosť, aby privítali Bohovia
nových priateľov.

V návale povznášajúcich tónov zrazu jedna dievčina chytila Adama za ruku a vytiahla tancovať. Ten dotyk, na ktorý nikdy nezabudne. V tme, kde len ohne osvetľovali ľudí, sa jej snažil zahľadiť do očí. Jej tvár sa v moment otočila do ohňa a Adam stratil hlas. V jeho srdci sa prebudila láska. Zrazu vedel, že našiel svoju druhú časť srdca. Jej úsmev ho tak očaril, že tancovali do skorého rána, i keď on nevedel ani krok. Ona ho viedla a spoločne v dotykoch sa

iskričky z ohňa preniesli do ich sŕdc.
„V smútku som našiel nebo. Jediný
dotyk mi dal spoznať dovtedy
nepoznané. Moje srdce zrazu
otvorilo dvere dokorán a tento večer
bol ako kráčať v raji. Ďakujem Ti
Bože môj. Hm Láska, tak veľmi je
potrebná, tak veľmi dokáže človeku
dať nádej a úsmev a čo je pre život
potrebnejšie, ako byť skutočne
šťastný? Ani neviem ako sa volá, ale
ja si Ťa ráno nájdem a objímam ako
sme sa objímali celý večer.“

Volá sa Taisha a je to jediná dcéra náčelníka. Bola nevysoká, nemerala ani trištvrte siahy. Mala nádherné plné pery. Oči , cez ktoré videl až do jej srdca. Kučery jej jemne padali za krk a prsia, hm. Prsia mala ako dve mangá. Jej tmavohnedá pokožka bola jemná a dotýkať sa jej bolo to najkrajšie vzrušenie. Jindřich si všimol tú iskru a veľmi sa tiež potešil, keď videl svojho „brata“ tak šťastného. Ráno ako keby nie a nie prísť. To tak v láske býva.

Keď sú ľudia od seba, čas stojí, a keď sú spolu, letí nesmiernou silou preč. Brieždenie však nakoniec prišlo a Plavčík sa postavil pred úsvit a pretiahol svoje kosti. Úsmev sa nestratil, no otázka sa vynorila. „I ona cíti to, čo ja?“ V mysli sa vynárala do momentu, keď sa stretli pri raňajkách. Krásny úsmev jej pier smerujúci len k nemu, bol jasnou odpoveďou citov. Celý deň strávili spolu, rozprávali sa o ich rozdielnosti a zároveň rovnakosti.

*Boli z rozdielnych kultúr, a predsa
láská nepozná rozdiely, len city a
vášne, prekážky, ktoré sa srdcom
dajú hravo prekonať. „Taisha!
Poznáme sa deň a mám pocit, ako
keby sme sa poznali od narodenia.
Keď som s Tebou, som vlastne s
celým svetom dobra a splnených
snov.“ Taisha sa dotkla Adamových
vlasov, striaslo ho. Vzrušenie a
vášeň dosiaľ nepoznaná, sa
prebudila v celej svojej kráse. Nežne
jej chytil druhú ruku a spojili ich ako*

Boh manželstvo. Zatvorili oči a všetka túžba sa preniesla do prvého bozku, ktorý nasledoval ďalší a ďalší. Pozerali sa na seba ako anjeli pozerajú z neba na ľudské šťastie. Opatrne sa dotykmi dostávali do hĺbok svojich túžob. Vzplanula vášeň. Nahé telá sa spojili ako ich srdcia a na pláži, ktorú osvetľovala len luna, pretancovali pohybmi lásky celú noc. Nakoniec sa Taisha schúlila do jeho náruče so slovami. „Nikdy mi neodíd'. Je te aime Adam.“

*Pozrel sa na hviezdy a šepotom
odpovedal. „Keby sa dal z hviezd
pospájať ten najkrajší obraz na svete,
tak by nebol ani zďaleka tak krásny,
ako Si Ty.“*

Taisha a Adam v iskreniach lásky

18. Jún 1828 po Kristovi

Naveky

*Ráno prišlo tak rýchlo, ako keby to
bol zlý súrodenec noci, v ktorej boli
zalúbenci od seba. Začalo pršať, ale
im to nevadilo. V letnom daždi
tancovali v objatí a šepkali si tie
krásne slová. Opierali sa vzájomne o
skálu na pobreží a milovali sa. Duše
našli svoje vrby, svoje slnka šťastia,
svoje červené uličky vášne.*

Okoľo obeda prišli do osady a držali sa za ruky. Ľudia si to všimli a každý, kto bol na blízku k nim podišiel a objal ich. „Prečo to robia? I keď je to nádherné aj tak je to nepochopiteľné.“ Prišli pred jej otca Kimbua. On len dvomi slovami povedal všetko. „Milujte sa.“ Úprimnosť a tým, ako ich lásku prijali, ho ohromila. Vyhĺkli mu slzy a objal náčelníka. „Pane, Vaša dcéra mi dala do môjho sveta nebo s najkrajšími hviezdami na svete.

Dala mi úsmev, aký som dosiaľ nepoznal. Ako tu pred Vami teraz stojím, tak chcem aby ste vedeli, že spravím vždy všetko preto, aby Taisha bola navždy šťastná tak, ako jej žiaria oči teraz. Chcem, aby ste vzali moje slovo cti a keď ho raz sklamem, tak ma môžete potrestať tak, ako sami uznáte za vhodné.“

Náčelník prikývol a na znak úcty daroval Plavčíkovi jeden zo svojich náhrdelníkov. „Dnes budeme oslavovať Priatelä.

Bohovia k nám priviedli lásku a večer sa spoja dve cesty vedúce povedľa seba, v jednu spoločnú.“ Jindřich čumel ako puč. „Chlape to až tak? Viš, že na Hornom Uhrosku nemáš šanci, vždyť viš, akí lidi jsou.“ Adam sa zamyslel. „Viem, ale i tak mi ona za to stojí a kto povedal, že budeme žiť na Gýmeši. Azda ostanem i tu.“ „Hm to nevím. Rodná zem, je rodná zem.“ „Jindřichu štásti máš pravdu, ale domov je všade tam, kde si ho vieš spraviť.“

Áno najkrajšie je v kruhu rodiny, ale rodina sa dá založiť i na konci sveta a tam je tiež domov.“ Podali si ruky a úsmevom vyslovili súhlas. Nadišiel večer a Adama pomaľovali ako bojovníka. Jeho láska bola tak prekrásna, ako víla z rozprávok, ktoré mu vravievala jeho starenka. Adam dostal za úlohu uloviť nejakú zver, ale on sa vynašiel a priniesol veľa ovocia. Všetci sa smiali a uznali jeho vynaliezavosť. Taisha mu upiekla chlieb a spoločne si ho

rozdelili a zjedli na znak dôvery a lásky. Kimbu chytil ruku Adama i Taishi. Vzal si pierko a nakreslil krásny obraz, ktorého jedna polovica bola na Adamovej ruke a tá druhá na Taishinej. „Keď sa rodila táto zem, Bohovia povedali: Jediný dar bude krajší , ako všetka krása a tou je láska. Milujte sa navždy tak, ako sa milujete dnes.“ Adamko prežíval najkrajšie momenty, aké si vedel, čo i len vysnívať. Pozeral na svojho anjela a stále si myslel, že sníva

*a keď sa prebudí, tak to všetko bude
preč. Ráno však na jeho šťastí nič
nezmenilo. Začal premýšľať a
Jindřichove slová sa mu dostali „pod
kožu.“ Chcel prísť domov a uvidieť
svojich najbližších a podeliť sa s nimi
o jeho radosť. O to, že našiel vo svete
svoj poklad menom Láska. Ležal na
boku a s úsmevom srdca pozeral na
svoju ŽENU. Pohladiť jej pery,
pobožkať a objal ju. S hlavou skľžol
na jej prsia a započúval sa do jej
srdca.*

Otvorila oči a venovala mu krásny úsmev. Videla na ňom, že ho niečo máta. „Láska , deje sa niečo?“ „Anjelik, vieš chcel by som ísť domov aj s Tebou a môjmu Apinkovi by som chcel povedať, že som našiel najkrajší poklad na svete, Teba. Čo keby si šla so mnou do Európy a trošku spoznala i iný svet a po čase by sme sa vrátili sem, keby si mi povedala, že chceš zostarnúť doma.“ Neprešlo ani pár sekúnd a odpoveď ho nesmierne prekvapila.

*„Adam i nakoniec sveta a naspäť. S
Tebou kamkoľvek.“ Pohľad ich
spojil. Očami prenikli do svojich sŕdc
a láska dostávala krídla.*

12. Júl 1828 po Kristovi

Civilizácia

Krásny oddych bol na konci a nadišiel čas sa rozlúčiť. Taisha mala všetko to, čo potrebovala – Adama. A on? Tiež. S nimi šiel jeden z náčelníkových synov Kwaku. Nateraz už Adamov brat. Čakal ich len trojdňový pochod, ale boli na kontinente vrahov a ľudožravých kmeňov, tak privítali takúto pomoc od náčelníka.

*Celý kmeň sa stretol a vo veľkom
objatí sa rozlúčili. Spevom
odprevádzali priateľov niekoľko
desiatok minút a bolo to tak krásne.
Priatelia kráčali po lesnej ceste popri
oceáne. Adamko sa zahľadel do
diaľky a zrazu si uvedomil, ako mu
chýbajú Paolo, Pierre, Páter, všetci, s
ktorými prežil toľko ťažkých, ale za
to nádherných chvíľ. Zrazu pustil
Taishe ruku, sklonil sa a odtrhol
krásnu kvetinu. Rozbehol sa k
oceánu a do na jeho okraji si kľakol.*

Jindřich i námorníci toto gesto pochopili a kľakli si vedľa neho. Spojili ruky a srdcom venovali modlitbu pre tých, ktorých mali tak hlboko v srdci. Viera im nedovolila uveriť v koniec, ale v to, že sa zachránili rovnako, ako oni. Kvietok vzala vlna a postupne si ju podávali vlnky až sa stratila z dohľadu. Objali sa. „Adamko, viem, že máš strach. Oni však žijú, všetci a majú rovnaký strach o Vás, ako Vy o nich.“ Prihovorila sa Taisha.

Chytila mu ruku a pridržala ju na svojom líci. Zatvorila oči a svojho manžela objala. Tri dni prešli veľmi rýchlo a skupinka sa na sklónku dňa objavila v mestečku Batoké. I tu boli ľudia veľmi príjemní. Vo všetkom im pomohli. Dokonca mali toľko šťastia, že tu kotvila loď z Grécka a na ďalší deň mala odplávať. Kapitán Leonidas im vyšiel v ústrety a sám navrhol, že ich vyloží až v talianskom Udinese. Pri nástupe na loď sa Adam začal smiať.

*Jeho krásna žena bola ako dvojička
Jindřichovi. Obaja zbledli len pri
myšlienke, že nebudú stáť na pevnej
zemi. „Ja som sa nikdy neplavila
takto, mám strach Láska moja.“
Adamko sa usmial a chytil ju za
ruku so slovami. „Zvládneme to moja
mesačná luna.“ Plavba bola
nesmierne príjemná. Parník bol úplne
nový a komfort neopísateľný.
Jindřicha fascinovalo to veľké koleso
a nie raz zavítal do strojovne, len to
jedlo, len to jedlo.*

Stále spomínal na Júliu a jej dokonalé kulinárske dobroty. Adam si prerátaľ, že pri rýchlosti okolo desať uzlov za hodinu, by mali doraziť do cieľa za necelých štrnásť dní. Mladomanželia sa venovali len a len sebe a spoznávali sa tak, ako to Pán Boh chcel. Adamko učil svoju žienku pár slov po slovensky a veľmi sa na tom nasmiali, najmä keď mala povedať : „ Nech Boh chráni tento dom.“ Nie a nie to správne vysloviť, ako aj posúchy a káľkýš.

IV. Kapitola Záver

1. August 1828 po Kristovi

„Hore kopcom“

Cesta ubehla veľmi rýchlo a ako predpovedal Adamko, tak za dva týždne stáli na brehu Európy. Poďakovali kapitánovi a námorníci sa vybrali svojou cestou. Len Jindřich, Adam a Taisha kráčali „hore kopcom“- na Horné Uhorsko. Jindřich sa rozhodol, že pôjde s nimi a až za Prešporkom sa rozlúčia.

„Adame pamätáš jsi jak jsme se stretli a jak to všechno začalo?“ Adam sa pousmial. „Na také něco sa nezabúda a všetko mám v knižke, ktorú mi daroval Paolo, aby som do nej napísal všetko, čo prežijeme na cestách a tie naše sa začali pri Kremze.“ V dialógoch a radosti kráčali vpred a zastavili sa na miestach, kde jedli s Janim a Christine. Všade bolo tak krásne, no i tak najlepšie je len doma, tak si to aspoň predstavili nerozluční

*priatel'ia. Slniečko ešte hrialo a tak
Taisha nepociťovala nejakú výraznú
zmenu na svojom tele. Učila sa veľmi
rýchlo, no obavy z toho, čo ju čaká
postupne naberali na obrátkach.
Sama vedela, ako sa správajú biele
voči sebe, nieto ešte voči nim
černocho. Nastal ten deň, keď
prekročili Dunaj a Jindro s Adamom
si padli do náručia. Adam vedel, že
sa ešte stretnú, no i tak, ako dospel
bolestou a ťažkými skúškami života,
tak neudržel city a rozplakal sa.*

*„Jindro, si môj brat naveky.“ „Ty
taky Bráško. Milujte se a jdu Vám
za křstného otca, jo?“ „Beriem Ťa za
slovo.“*

31. August 1828 po Kristovi

Skľamanie

Cesta sa krátíla. Nitriansky hrad bol na dohľad a Adam pociťoval šteklenie v bruchu, očakávanie zmien, privítania a to, či na neho zabudli. Predsa len ubehol rok, čo je preč. Pevne chytil Taishu za ruku a pozreli sa do očí. Naraz vyslovili slová : „Zvládneme to!“ Hradská sa zvažovala od Kolónu a v diaľke už videl svoj rodný dom.

*Zastal. „Milujem Ťa a nech sa deje
čokoľvek, tak odpusť ľuďom čo činia,
ony to sami nevedia.“ „Hm Pokiaľ,
ved' uvidíme, zažijeme.“ Kroky sa
zrýchlili a len čo zabočili do uličky,
kde bývali, tak sa z domu vyhrnula
celá rodina a poslední boli starenka a
otec. Súrodenci zastali a ostali ako
obarení, otec tiež. Len starká
povedala. „Vidieť, že nám budeš mať
čo vraviť, však Ty náš milovaný.“
Zvečerievalo sa a v dome bolo zrazu
plno ako nikdy.*

Celá dedinka sa zišla, aby privítala strateného syna. Prišiel i Gejza z Lédecu, Adamov priateľ. Taisha cítila, ako na ňu ľudia pozerajú pomedzi prsty a bolo jej to veľmi nepríjemné. Potiahla svoju lásku za rukáv a pošepkala mu. „Anjel i Ty to vnímaš?“ „Bohužiaľ“ áno. Práve to som mal na mysli, keď som Ti vravel o tom, že máme čakať všetko. Ľudia na Slovensku sú skvelí, len keďby si nezávideli i smrť. A nielen závist, ale to ako rýchlo odsúdia človeka, ktorý

je iný a pritom mnohokrát tak výnimočný a krásny, ako si i Ty, láska moja.“ Plavčík začal svoje rozprávanie o tom ako sa vydal cez Rakúsko do Talianskych kráľovstiev a stretol Jindru, Christine, Janiho. Ako sa kúpali v ľadovcovom jazere. Zachránili tržbu čestnému obchodníkovi a ten ich zamestnal. Celý rok zhrnul do pár hodín. Najviac mrazili momenty, keď vravel o tom , ako sa potápali. To aj jemu vyšli slzy zo srdca a spomínal na

ľudí , ktorých mal tak veľmi rád. V jednom momente sa však stal zázrak a všetci spontánne spojili dlane a pomodlili sa za nich. Bolo to tak krásne a úprimné. „Braček a povedz nám ako ste sa spoznali s Taigou?“ spýtal sa ocino. „Taisha papa.“ Príbeh, slová kresliace nebo a úsmev pri pohľade na svoju ženu boli tak presvedčivé, že i neprajníčky (ktoré mali o neho záujem), obmäkčili srdcia a Taisha na konci príbehu svojho manžela objala a vyslovila krásne po

slovensky: „Lúbim Ťa.“ Tým otvorila srdcia aj posledným intrigánom. Deň sa skracoval a noc bola pani času. Prešlo pár týždňov a obaja už vedeli, že odsúdenie ľudí a pretvárinky narastajú do veľkých rozmerov. Rodinu miloval, ale i od nich cítil sklamanie z toho, že koho si to priviedol domov. Jeden večer sa šli prejsť a sadli si pri potok za dedinkou a sledovali nebo. Adam chytil Taishu za driek a pretiahol si ju na seba.

S prstami jej prešiel po vlasoch a vášnivo pobožkať. Ona ho objala a priala si, aby ten moment nikdy neskončil. „Moja nežná dúha viem, že tu nebudeme žiť, proste to cítim. Milujem svoju rodinu a chýbali mi a budú chýbať, ale nedokážem sa pozerať na ľudí a pritom vidieť ako na Teba zazerajú a nedokážu Ti pomôcť úplne v ničom. Chcem, aby si bola šťastná a necítila sa nikdy tak, ako teraz.“ Úsmev bol odpoveďou, ktorá bola nemým súhlasom odchodu

*z Gýmeša. Pomedzi dotyků a vášně
sa spýtala : „Kam teda pôjdeme?“
Adamko nepremýšľal dlho. Odpoveď
mal už dávno jasnú - „Taliansko.“ V
slzách , úprimných objatiach, sa
končil príbeh Plavčíka od Gýmeša –
v Gýmeši. Nagy mama plakala
najviac, Adamka si privinula a
nechcela pustiť. Apinko skrýval
smútok, no Adamko ho poznal ako
nikoho. „Tatinko môj! Odchádzam
žiť do sveta, pretože viem, že tam sa
skutočne žije, a keď si našetrím a*

*budem mať svoj domov, tak si po Vás
prídem. Je to moje slovo a veľmi
dobré viete, že moje slovo je zákon.“
Posledné Zbohom. Spojené ruky a
tlkot srdc hrajúci jednu pieseň lásky.
V úsmeve, ktorý prekryl smútok, sa
vydali na miesto, kde začal príbeh
krásnej cesty na ktorej ich osud spojil
navěky. Nikde sa neponáhľali, tak sa
zastavili u Jindru vo Vršoticiach.
Na ich údiv ani on moment neváhal
a šiel s nimi.*

Spolu navštívili Christine a Janiho v Rakúsku. Po vyše dvoch mesiacoch, keď už zima začala kralovať v prírode, tak ich slová sa premenili do spevavého jazyka menom taliančina.

Epilóg

„Ciao De Michele!“ Zvolal Adam. Temperament sa nezaprel a De Michele s otvorenou náručou objal a pobožkal svojich priateľov. Taisha sa pousmiala a ako typický Talian si ju premeral a pošepkal Adamkovi. „Bellissima!“ V úsmeve si dali spolu raňajky a De Michele sám navrhol nech u neho pracujú. Aj Taishe našiel prácu pri koňoch. O bývanie mali postarané a ešte si aj kráľovsky zarobili.

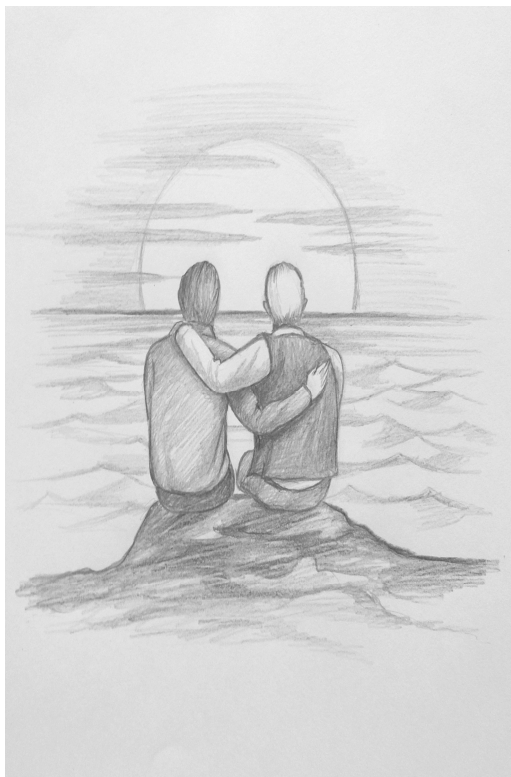
Po pár dňoch si Jindřich spomenul na Paola a Pierra, prišlo mu ich veľmi ľúto, ale nešlo mu to a spýtal sa De Micheleho, či o nich niečo vie. „Paolo sa vrátil pred mesiacom aj s Pierrom a ešte s jedným Pátrom, Sicílio alebo Silício, prišli všetci. Boh ich zachránil tak ako Vás a rovnako ako Vy, aj oni sa na Vás pýtali. Ak chceš, pozveme ich na obed, čo Ty na to?“ Jindra i Adam neverili vlastným ušiam a objali sa tak šťastne, ako keď sa muž dozvie, že mu jeho žena

porodila syna. Nadišiel ten moment a pred dverami sa objavila dokonca i Júlia. Bez slov, len krásnym činom, jej Jindra chytil ruku, pritiahol si ju k sebe a na srdce nakreslil - srdce. Ona mu kresbu opätovala. Paolo, Pierre i Páter plakali šťastím, pretože tajnostkár De Michele im nepovedal nič. Táto chvíľa prekonalala všetky trápenia. Z obeda bolo celé poobedie i večer. Ved' toľko si mali ešte povedať. Bytie priateľov naplnila radosť, šťastie z toho, že sa

*opäť stretli, aj keď už pomaličky
strácali nádej. Ich srdcia boli
naplnené úprimnou láskou a radovali
sa i z toho, že Adam i Jindra našli
svoje pravé lásky.*

*Život však veľakrát nie je príbehom
končiacim v úsmeve a objatí, ale
naopak v bolesti a slzách. Je však
jedna „maličkosť“, ktorá je
najpodstatnejšia na našej existencii.
Pokiaľ sme, vždy máme šancu kráčať
a meniť náš osud v to krásne.
Priateľstvo je jedna cesta z mnohých.
Vážme si to, čo nám Boh dá a koho
nám pošle do nášeho príbehu
vpísaného do tajničky nás.*

A ako pokračoval príbeh ďalej? Nie, nežili šťastne až do konca. Žili len tak, ako si to ony sami spoločne zariadili. V láske a radosť až do posledného dychu jedného z nich a Adamko svoj sľub naplnil. Po pár rokoch prišla celá rodinka a spoločne prežili jeden úprimný život so spomienkami pre ďalšie generácie.

Adam s otcom na pobreží Genove.

Stredoveké dĺžkové mierky:

Siaha - 0,737 53 m

Uhorská míľa- 8 533,6 m

Námorný uzol - 1,852 km/h

S románom mi pomáhali :

*Boh – Pretože on jediný mi dal šancu
ako začať, tak i dokončiť tento
príbeh.*

*Nikolka – správny postreh na hĺbku
opisov, ktoré som následne
prepracoval do detailov.*

*Lucka Príbelová – do príbehu
vniesla svetlo skrz svoje nádherné
obrázky.*

Autor Pavol Pribela sa narodil 9.2.1986 v Nitre. Momentálne žije mimo Slovenska - v Rakúsku. Píše už od 16tich rokov. Vydal dve súkromné básnické zbierky pod názvami Meno Ruže a 55. Dlhé roky sa venuje fotografovaniu a tvorbe filmov. Je veľmi pravdepodobné, že tento príbeh bude aj sfilmovaný. Plánovaná ďalšia kniha by mala byť o pohľadení duší žien, ale o tom niekedy nabudúce.

Pavol Pribela

Adam

Obálku navrhla Lucia Príbelová

Grafická úprava Pavol Pribela

*Vydalo Tlačiareň MICHELANGELO s.r.o.,
Nitra v roku 2015*

Prvé vydanie

ISBN 978-80-971982-2-0

Pavol Pribela

ISBN 978-80-971982-2-0